

CURIERUL JUDICIAR

REVISTĂ DE DOCTRINĂ-JURISPRUDENȚĂ-LEGISLAȚIUNE-ECONOMIE POLITICĂ-FINANȚE-SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
I. GR. PERIȚEANU
fost Ministru, Avocat
Președintele Uniunii avocaților din România

PRIM REDACTOR:
ALEXANDRU VELESCU
Doctor în Drept, Avocat

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, fost decan al Baroului de Ilfov, Avocat; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen**, Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **Radu Dimiu**, Magistrat la Trib. Ilfov; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Avocat; **D. Găleşescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-lași**, fost Ministru, Avocat; **Hariton Udrea**, Judecător Trib. Ilfov și **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar.

SECRETARI DE REDACȚIE:

E. C. Decusară Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare; **Ionel I. Codreanu**, Doctor în drept din Paris, Avocat

S U M A R

— *Ilicitul civil și penal înaintea Justiției distributive* (urmare) de I. Gr. Periețeanu, avocat;

— *Dr. Marius Georgescu și avocat Ion Dicu — Cod Medical*.
Recenzie de R. D.

JURISPRUDENȚE:

— *Inalta Curte de Casație și Justiție S. Unite: Florica Göbl cu Fiscul* (Neconstituționalitate. Retragera scutirii de impozit asupra veniturilor proprietăților noi clădite. Legea din 1 Aprilie 1935. Este constituțională);

— *Idem s. I: Ministerul de Finanțe cu I. Simanovici* (Casa de Depuneri și Consemnațiuni. Personalitate juridică ce poate fi chemată personal în judecată);

— *Idem, idem: Al Jurgea-Negrilești cu Gh. Puricescu* (Avocat. Act de notariat. Onorariul minimal trebuie fixat după prețul arătat în act, nu după valoarea în sine a actului);

— *Idem, idem: Ministerul Justiției și a. cu Dr. V. Avramescu și a.* (Legea conversiunii. Secții tutelare din Ardeal. Creanțele minorilor nu sunt exceptate dela conversiune);

— *Idem s. II: Ecaterina Ionescu-Boroaia cu inginer Mircea Irescu* (Legea conversiunii. Poprire. Contestație pe motiv că debitorul intră în conversiune. Caracterul acestei contestații. Adevărată acțiune. Termenul de apel. Este cel din dreptul comun);

— *Idem s. III: Ion Herța cu Eforia Așezămintelor Brâncovești* (Contract de muncă. Eforia Așezămintelor Brâncovești. Reglementarea dreptului la pensie. Contract fără termen);

— *Curtea de Apel București s. III: Marie Louise și a. cu N. Ionescu și a.* (Partaj. Minorii. Tutrice decăzută din tutela legală în urma recăsătoririi fără înștiințarea consiliului de familie. Vânzare imobiliară pentru eșire din indiviziune. Necitarea cotutorului. Lipsa de reprezentare a minorilor. Compozițenitor major. Acțiune în anularea adjudecării intentată de minorii ajunși la majorat. Admitere. Apelul părții. Evocarea fondului. Ratificare. Relativitatea acțiunii în anulare. Nu profită coproprietarului major) cu Nota d-lui avocat Al. Velescu;

— *Curtea de Casație din Italia S. Unite* (Donațiune remuneratorie);

— *Idem, idem* (Căi ferate. Incendiu din cauza scânteilor de la locomotive. Responsabilitate);

— *Idem, s. I* (Mediație. Însărcinare dată de ambele părți. Însărcinare tacită. Provizion convenit numai cu una din părți. Dreptul mediatorului);

— *Idem, idem* (Societate comercială. Asociație în participare. Deosebiri. Societate neregulată. Cerere de îndeplinire a formelor legale. Preferința acestei cereri asupra cererii de dizolvare);

— *Idem, idem* (Faliment. Aval pe cambie destinată scontului. Onerositate. Falimentul avalistului. Efecte);

— *Idem, idem* (Societate pe acțiuni. Reducerea și reintegrarea capitalului. Bilanț extraordinar. Interzicerea administratorilor de a-l vota. Inaplicabilitate);

— *Idem, s. III* (Mărți de fabrică. Căderea în domeniul public. Uzurpare);

— *Idem, idem* (Căi ferate. Călători. Accident. Responsabilitate de natură contractuală. Sarcina probei);

— *Curtea din Montpellier* (Probă darului manual cu rezerva uzufructului?) cu Nota d-lui magistrat H. Udrea.

Ilicitul civil și penal înaintea Justiției distributive^{*}

Studiu critic, doctrinal și jurisprudențial

(Regula: *nemo auditur propriam turpitudinem allegans*).

(Urmare)

CAP. II

Examenul problemei în materie penală

§ 1. Considerații generale

12. — Și mai interesantă este problema, atunci când acțiunea în repetiție ia forma unei acțiuni civile *ex delicto*, exercitată la instanțele represive, ca acțiune alăturată celei publice, de către un contractant care a căzut victima unei infracțiuni (excrocherie, de pildă, sau abuz de încredere), săvârșită de către cealaltă parte contractantă, cu prilejul încheerii unei învoieli ce are o cauză ilicită (de exemplu: mandat salariat prin care mandatarul, *in mod liber și voluntar*, însărcinează pe mandatarul său ca, în schimbul unei remunerațiuni, să intervină pe lângă un funcționar public, administrativ sau judecătoresc pentru a-l determina să facă un *act ilegal* (provocare la trafic de influență); sau mandat prin care se remite mandatarului obligații, bani, mărfuri, bilete etc. cu îndatorirea de a fi întrebuințate într'un scop ilicit și apoi restituite mandatarului, etc.).

Victimele unor infracțiuni comise în atari împrejurări pot să obțină judecătorește restituirea, sub formă de daune, a sumelor de bani vărsate în scopul de a remunera activități delictuoase, din cari intenționau să tragă folos și restituirea, sub aceeași formă, a obligațiunilor, banilor, mărfurilor, biletelor, remise cu îndatorirea de a fi înapoiate după ce vor fi întrebuințate pentru înfrângerea legilor penale?

Persoanele de a căror încredere s'a abuzat sau cari au fost excrocate, *în lupta lor împotriva ordinii legale*, pot obține reparația prejudiciului încercat pe căi piezișe, antisociale și condamnabile?

Un asemenea *prejudiciu* poate intra în compunerea *legiuitelor elemente* ale unei infracțiuni, pentru constituirea căreia se cere existența unei vătămări de natură patrimonială?

Justiția represivă, în fața căreia ar compărea *o atare victimă*, poate să închidă ochii (cari numai în

^{*} V. *Curierul Judiciar* nr. 7 din 16 Februarie 1936,

mod simbolic îi sunt legați), asupra situațiunii extralegale, în care reclamantul singur s'a plasat, și, în loc să-l trimită spre a fi instruit și apoi judecat pentru infracțiunea pe care el, în prim rând, a săvârșit-o și să ordone confiscarea sumelor provenite din acea infracțiune, să se transforme în justiție distributivă și să-i recunoască un drept isvorit dintr'un act contrariu dreptului?

Iată o serie de întrebări în cari s'ar părea că răspunsul negativ este implicit cuprins și totuși acest răspuns jurisprudența ezită să-l consacre în mod definitiv.

O soluție care s'ar fi convenit să obție sufragiul unanim al magistraturii, a înfățișat, din potrivă, lumii judiciare un variabil și deprimant index jurisprudențial, și, ceea ce este și mai impresionant, răspunsul ce s'a dat întrebărilor mai sus formulate, n'a avut măcar susținerea unei ample și avântate argumentări, care să înalțe motivarea la nivelul problemei dezbătute.

Această constatare se va desprinde lămurit din expunerea celor trei spețe mai însemnate asupra cărora au fost chemate să statueze instanțele noastre judecătorești.

§ 2. Expunerea principalelor spețe deduse înaintea instanțelor noastre represive

13. — I. *Procesul dintre Medi Abas (parte civilă) și d-na Alexandrina Dr. Stoica (inculpată).*

În 1922, un oarecare Medi Abas, albanez, supus sârb, de profesie bragagi, domiciliat în Brăila, care posedă o sumă de 53.000 coroane, rămase fără valoare, datorită faptului că nu le prezentase spre a fi preschimbate în monedă națională, pe cursul de 50 bani coroana, în termenul fixat pentru Vechiul Regat de legea specială din 13 Septembrie 1920 pentru retragerea din circulație a coroanelor și rublelor, încredințază această sumă unei doamne Alexandrina Dr. Stoica, care își ia obligația, ca, prin diligențele și influența sa, să obție schimbul în Transilvania, unde operația era încă posibilă, dar numai pentru localnici, fapt care, în conformitate cu dispozițiile legii sus enunțate, în vigoare la acea dată, constituia un *delict* de contrabandă și era pedepsit cu amendă și confiscarea monedelor. Numita mandatară, după ce a schimbat coroanele, în loc să restituie mandantului său suma rezultată din această operație, și-a înșușit-o.

Trimeasă în judecată pentru delictul de excrocherie, în urma plângerii lui Medi Abas, *constituit parte civilă*, Tribunalul Brăila s. II a condamnat-o la șase luni și o zi închisoare corecțională, 500 lei amendă, obligând-o tot deodată să plătească reclamantului 30.000 lei despăgubiri civile, iar Curtea de Apel din Galați s. I, prin decizia corecțională nr. 190 din 23 Oct. 1922, cu majoritate (doi dintre consilieri fiind pentru achitare) a confirmat soluția tribunalului, reducând doar pedeapsa la una lună închisoare.

Deciziunea instanței de fond a fost însă *casată fără trimetere*, prin decizia penală nr. 824 din 23 Martie 1923 a Inaltei Curți de Casație s. II-a, care a stabilit că:

Atunci când, printr'o convenție, două persoane se învoesc să facă o faptă oprită de lege, o asemenea convenție, întemeindu-se pe o cauză ilicită, este fără efect și deci nu poate da naștere vreunei obligațiuni; iar escrocheria săvârșită cu prilejul unei atari con-

vențiuni nu întrunește toate elementele constitutive, lipsind prejudiciul, care, în astfel de împrejurări este inexistent legalmente.

Pentru a fi sinceri, mărturisim că această motivare nu satisface, deși sprijină o teză pe care o împărtășim cu cea mai adâncă și nestrămutată convingere.

„Problema dezbătută și soluționată prin deciziunile de mai sus”, — după cum relevă cu drept cuvânt d-l Vintilă Dongoroz în savanta sa notă, din *Curierul Judiciar nr. 18 din 13 Mai 1923*, — „formează nu numai una din cele mai importante, dar și din cele mai frumoase probleme, ce putem întâlni în partea specială a dreptului penal”. Ea merita așa dar frumosul cadru al unor considerente remarcabile prin amploarea și strălucirea raționamentului.

14. — În această deficiență, doctrina noastră penală, prin pana autorizată a d-lui Vintilă Dongoroz, și-a luat sarcina de a împrumuta jurisprudenței argumentele complimentare și întăritoare.

Desfășurând, în nota sa la care ne referim, bogatul și prețiosul material pe care îl oferă în această materie, doctrina italiană și germană și, în parte, jurisprudența italiană, d-sa enumără argumentele invocate de autori (17) cari preconizează inexistența delictului de excrocherie, în toate cazurile similare aceluia soluționat de Casația Română în 1923.

Reproducem pe cele mai importante:

„1) Legea ocrotește numai stările de drept nu și situațiile antijuridice. Or, când între X și Y se convine comiterea unui act ilicit, X nu se pune într'o situație de drept, ci într'una antijuridică, fiindcă nimeni nu are un drept la executarea unui act ilicit. Așa dar, Y neviolând un drept, fapta sa iese din sfera sancțiunilor juridice”.

„2) Prin delictul de excrocherie se sancționează certe fapte, cari au adus un prejudiciu sau expuneau la un prejudiciu patrimoniul unei persoane. Or, X convenind cu Y știa că convenția sa, având cauză ilicită, conform legii este nulă și ca atare improprie de a produce vreun efect juridic. Excluzând astfel orice acțiuni în justiție, chiar acțiunea în repetiție, nu mai poate fi vorba de prejudiciu și fără acest element nu există nici delictul de excrocherie”.

„3) Dar dacă nu există un prejudiciu *imediat* din cauza lipsei unui drept, nici cel puțin nu poate fi un prejudiciu *mediat*, adică de o turburare a ordinii publice, care de multe ori e suficientă pentru a justifica represiunea penală”.

„Nu poate fi prejudiciu *mediat*, fiindcă ordinea publică nu e violată și societatea nu are a se interesa de faptul că un șarlatan a înșelat în speranțele sale neoneste pe un individ care ar fi fost dispus să tragă un folos din fapte ilicite, dăunătoare tocmai ordinii publice”.

15. — După acest clar expozeu, întregit prin rezumarea opiniunii diametral opuse și a soluțiilor mijlocii, eruditul profesor de drept penal, procedând la un examen propriu al problemei, socotește că rezolvarea ei reclamă, nu o *argumentație generală*, ca aceea întrebuintată de partizanii celor două sisteme, de cari s'a ocupat, ci o minuțioasă cercetare analitică a elementelor constitutive ale delictului de excrocherie. Intrând însă în examenul exegetic al textelor ce

17) Vezi autoritățile citate de d-l Dongoroz, în studiul său din *Curierul Judiciar*, nr. 18 din 1923, nota 2, pag. 293.

cârmuesc materia excrocheriei, d-l Vintilă Dongoroz, care nu este numai un comentator emerit al codului incriminărilor, ci încă și mai ales un gânditor de profunzime și altitudine în vastul domeniu al științei penale, a atacat în mod larg problema ce-și propusese s'o deslege, și astfel nevoit a fost să recurgă la argumente generale, desprinse din filosofia dreptului penal. Dar să nu anticipăm. Să-i urmărim raționamentul, spicuind din remarcabila sa notă esențialele pasagii:

După d-sa, „amăgirea pe care o sancționează legea penală implică: 1) voința și credința victimei de a încheia o convenție *valabilă* și serioasă; 2) inducerea să în eroare prin manoperile excrocului”.

„Dacă una din părți, subiectiv sau obiectiv, nu se găsește în această situație, amăgirea pierde caracterul său penal, și nu mai poate conduce la existența excrocheriei”, de pildă, „dacă pretinsa victimă nu intenționa a se obliga serios și *valabil*”.

„Or, în cazul convențiilor ilicite, spune d-l Dongoroz, întâlnim o amăgire din acelea ce nu pot conduce la existența delictului de înșelăciune”.

Și d-sa adăogă cu drept cuvânt:

„In delictul de excrocherie *convenția este inexistentă*, dar aceasta nu ne îndreptățește, — după cum susțin autorii cari admit existența excrocheriei în materia ce ne preocupă, — de a nu ne interesa de cauza acestor convențiuni *inexistente*”.

„...Legea penală, prin sancțiunea excrocheriei, nu garantează mai sever convențiile, ci proteje pe cel ce a voit să contracteze o convenție *valabilă* și serioasă și a căzut victima unei amăgiri, care a făcut *convenția inexistentă*. Deci, deși convenția nu există, interesează totuși a ști dacă victima voia și credea că contractează *valabil* și serios.

„Or, nu poate fi *valabil* ceea ce e *ilicit*, pentrucă oricât de serioasă ar fi o convenție *ilicită*, ea nu poate deveni *valabilă*, fiindcă legea nu-i acordă niciun efect.

„Și dacă legea civilă refuză orice acțiune în convențiile ilicite, apoi legiuitorului penal nu i-a trecut niciun moment prin gând să acorde un supliment de protecție acolo unde nici protecția obișnuită nu este admisă”.

„Cel ce voește să contracteze o convenție *ilicită*, nu se poate plânge că datorită amăgirilor celui cu care a tratat, *convenția a devenit inexistentă*, iar el e paralizat în acțiunile ce ar fi decurs din această convenție, dacă ar fi existat, căci chiar și în absența acelor amăgiri tot *inexistentă* și fără efecte ar fi fost *convențiunea, fiind ilicită*. Dar ceva mai mult, amăgirea în această materie nici nu corespunde obiectiv și subiectiv conceptului cerut de lege”.

Impecabil și admirabil raționament, pe care îl înconoează astfel:

„...Atunci când se promite un fapt *ilicit*, firesc și logic este ca orice om să fie pus la adăpost contra oricărei înșelăciuni, prin însași imoralitatea propunerii.

„E indiferent dacă amăgirea e dibace sau grosolană, fiindcă nu am decât să mă mențin în legalitate, refuzând propunerea unui act *ilicit*, pentru ca implicit să parez înșelăciunea. Rămânând în legalitate, orice om cinstit e la adăpost de atari amăgiri.

„Or, cel ce a primit o promisiune de acte *ilicite*, înainte de a fi victima unei amăgiri, e victima propriei sale neonestități. Dacă legea penală apără pe o-

mul cinstit ce nu s'a putut apăra singur, de o amăgire, ea nu poate întinde ocrotirea sa asupra celor ce erau suficient apărați, respectând legea, și au devenit victime abdicând dela ea.

„Iată de ce credem, conchide d-l Dongoroz, că *convențiile ilicite* nu pot ocaziona, atunci când s'a făcut uz de amăgiri, delictul de înșelăciune. Oricari ar fi amăgirile de cari s'ar face uz în atari cazuri, ele nu corespund conceptului amăgirilor pe care legea penală le-a sancționat, ca fiind contrarii ordinii publice”.

16. — După această edificatoare și reconfortantă lecție, încărcată de gândire înaltă, profund filosofică și juridică, eminentul penalist se ocupă de existența sau inexistența *prejudiciului*, ca element constitutiv al excrocheriei, atunci când pretinsa victimă a fost înșelată cu prilejul încheerii unei convențiuni ilicite.

Din acest punct de vedere, d-sa tăgăduiește existența *prejudiciului* numai în cazul când X oferă lui Y, sub orice formă, mijloacele cu cari Y promite să comită un fapt *ilicit*, mijloace fără cari nu l'ar fi putut comite, învoindu-se a împărți folosul rezultat, — ipotază în cadrul căreia intră speța soluționată prin deciziunile pe cari le-a comentat prin nota sa din *Curierul Judiciar*.

După d-sa *prejudiciul* ar exista în cealaltă ipotază: când X oferă bani sau alte avantaje lui Y care îi promite că va săvârși un fapt *ilicit* sau că îi va servi de complice sau coautor lui X în comiterea unui astfel de fapt. Y primește prețul învoelei, însă nu execută promisiunea, fiindcă nici un moment nu a avut această intențiune, ci a promis numai pentru a amăgi pe X spre a-i da banii sau avantajele ce a obținut.

17. — Regretăm ca nu putem împărtăși, asupra acestui punct, opinia d-lui Dongoroz.

Pentru a combate distincția, pe care o considerăm cu totul nejustificată, ne vom servi de chiar argumentele d-sale.

D-l Dongoroz afirmă, — și nimeni nu s'ar putea încumeta să-l contrarieze, că: „legea consideră ca *prejudiciu* și pierderea activă prin micșorarea patrimoniului cuiva, cu o condiție ca cel ce invocă pierderile să fi avut drepturi legitime la ceea ce face obiectul pierderii”. „...nu poate fi *prejudiciu* acolo unde nu se lezează un drept”. „Nefiind niciun drept nu există nici acțiune și nu se poate concepe *juridicește* existența unui *prejudiciu* care să nu aibă drept la ocrotirea legii, de unde, acolo unde nu este ocrotire nu există *prejudiciu recunoscut ca atare de lege*”.

Raționamentul acesta nu este el oare perfect aplicabil și în ipoteza exceptată de d-l Dongoroz?

X, care încheie cu Y o convenție *legalmente nevalabilă*, ca una ce are o cauză *ilicită*, oferindu-i lui Y bani sau alte avantajii pentru a săvârși o infracțiune, dacă este excrocat de Y, cu acest prilej, se poate susține că a fost *legalmente prejudiciat*, că a fost vătămat într'un drept ocrotit sau ocrotibil?

De ce o asemenea inegalitate de tratament între două pretinse victime, deopotrivă culpabile și nedemne de a fi puse sub scutul legii?

Oare toate argumentele utilizate, în cazul convențiilor ilicite, pentru înlăturarea celorlalte elemente constitutive ale delictului de excrocherie, nu converg pentru a suprima și elementul *prejudiciu*?

Nu voim să revenim asupra lor, căci le-am reținut definitiv, ca pe niște prețioase mijloace de a atinge adevărul în chestiunea de care ne ocupăm. Dar tocmai pentru această considerație nu pricepem cum s'a putut ajunge la o concluzie diferită într'o judecată care impune același raționament logic.

Pentru motivul temeinic că nu s'a menținut în legalitate, se tăgăduște, aceluia care a fost *victimă propriei sale neonestități*, dreptul de a beneficia de dispozițiile ocrotitoare ale legii penale și de a invoca, cu succes, amăgirile, dibace sau grosolane, sub influența cărora a cedat unei propuneri imorale. Se recunoaște însă că o astfel de victimă poate fi socotită, *legalmente*, ca prejudiciată.

Concluzia de altfel e în vădită contradicție cu însăși doctrina profesată în Tratatul de drept și procedură penală al regretatului Tanoviceanu, revăzut și complectat de d-l Vintilă Dongoroz.

În adevăr, iată ce găsim în această lucrare:

„Din punct de vedere al conținutului, vătămarea trebuie să consistă în atingerea păgubitoare (distrușgerea, știrbirea sau comprimarea) *adusă unui drept, interes sau situațiunii juridicește recunoscute și protegute*”.

„Atingerea trebuie să privească un drept, un interes, o prerogativă sau o situație *juridicește protegute*. Fără protecție juridică nu există acțiune în justiție, nu poate fi vătămare în sensul juridic” (18).

Am stăruit dintr'un interes pur logic și pentru simetrie în discuție, deoarece chiar dacă elementul prejudiciu ar fi socotit ca existent în acest caz, incidența legii penale tot imposibilă este, din cauza lipsei celorlalte elemente constitutive ale delictului de *excrocherie*.

Desbaterea are așa dar un caracter pur teoretic, căci din punct de vedere practic, individul vătămat în atari condițiuni, nu poate repeta sub formă de despăgubiri civile, sumele plătite pretinsului *excroc* și obține astfel repararea prejudiciului pe care l'a încercat cu ocazia tribulațiilor sale prin rătăcările ilicitului.

18. — Oricum, suntem pe deplin edificați. Cazul *Medi Abas a fost bine și înțelepțeste soluționat de Înalta Curte de Casație* (19); iar doctrina noastră penală a câștigat, prin remarcabila contribuție a d-lui Dongoroz, un material plin de învățăminte. Se va vedea în ce măsură a servit de îndreptar jurisprudenței române doctrina preconizată de cel mai de seamă penalist al României întregite.

(va urma)

I. GR. PERIȚEANU

18) Tanoviceanu, Tom. IV, nr. 804 pag. 181.

19) O singură rezervă avem de făcut, în ceea ce privește *gresita calificare* a faptului imputat Alexandrinei Stoica. Numita era purtătoarea unui mandat, pe care nu-l obținuse prin manopere frauduloase, acela de a fi schimbat coroanele mandantului său, uzând de relațiile pe care le avea în Transilvania și de trecerea de care *realmente* se bucura. Datorită acestor puteri, *ce nu erau imaginare*, ea a și izbutit să aducă la îndeplinire mandatul pe care îl primise (a cărui cauză era ilicită) însă, după executare, în loc să remită mandantului suma încasată prin schimb, și-a însușit-o, transformând astfel o detenție cu titlu precar într'una cu titlu de proprietar. Un abuz de încredere bine caracterizat. Soluția însă din punctul de vedere ce ne preocupă rămâne aceeași.

R E C E N Z I I

Dr. Marius Georgescu și avocat Ion Dicu — COD MEDICAL, 1936, 300 pag.

În același spirit pe care îl semnalăm și cu altă ocaziune, și corespondând unei nevoi de întrunire a dispozițiilor legislative similare, d-nii Dr. Marius Georgescu și avocat Ion M. Dicu prezintă un *Cod Medical*.

Consecința preocupărilor mai vechi asupra responsabilității medicului, și a practicii medicale, din partea unuia d'n autorii, a intensei activități juridice în cadrul unui foarte vechiu și întins așezământ de utilitate publică, din partea celuilalt, lucrarea prezintă cunoștințele juridice necesare în legătură cu practicarea medicinei.

În prima parte, — s'o numim dogmatică — autorii cercetează diferitele fapte juridice cari implică sau fac posibilă participarea medicului, precum ar fi: actele de naștere și deces, liberalitățile, responsabilitatea, dreptul de a intenta acțiune pentru onorariu, expertiza, calitatea de expert, certificatul medical, duelul, avortul și secretul profesional.

Fiecare din acestea cuprinde câte o scurtă introducere explicativă, textele codurilor cu corespondențele lor străine, rezumate de doctrină și jurisprudență, semnalând cu această ocaziune materialul inedit pe care îl constituie diversele decizii încă nepublicate și multiplele soluțiuni jurisprudențiale ale instanțelor germane, de obicei ignorate în lucrările juridice române. În fine, la sfârșitul capitolelor sunt redată modele de formulare necesare practicanului.

În cea de a doua parte, lucrarea cuprinde numeroase legi și regulamente ale Eforiei Spit. Civile, Epitropii Sf. Spiridon din Iași, Minist. Muncii și Ocrot. Sociale și Așezămintelor Brâncovenesti, atât de necesare — și adesea inaccesibile, — medicilor.

Mai puțin decât un tratat, mai mult decât un indicator, întrunind practica medicală cu știința juridică, lucrarea este destinată a fi cu adevărat un *vade-mecum* pentru medici și o sinteză a materiei, pentru juriști.

Prin vastul material cuprins, prin sistematizarea, explicarea și indicarea cu excedente soluționate sau păreri autorizate, prin modelele formulărilor, *Codul Medical* va fi de un învederat folos, mai ales acum când — departe de vremurile când Seneca proslăvea pe medici, dela cari se obține *rem inestimabile ne* — multiplele împrejurări ale vieții pun pe medic în fața unor situațiuni reglementate prin legi, a căror înfindere sau ermetică, nu o cunosc.

R. D.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. U.

Audiența dela 16 Ianuarie 1936

Președinția d-lui D. VOLANSCHI Prim-Președinte

Florica Göbl cu Fiscul

Decizia nr. 7 Dosar nr. 185/985

Neconstituționalitate. Retragerea scutirii de impozit asupra veniturilor proprietăților noi clădite. Art. 18 din legea pentru înființarea unui impozit excepțional pe veniturile proprietăților clădite din 1 Aprilie 1935.

Nu violează art. 17 din Constituție și nici alt principiu constituțional.

1. — *Impozitul fiind o preluare efectuată asupra resurselor contribuabililor, în scopul de a subveni la cheltuielile Statului, contribuabilii nu au un drept în această materie, ci numai obligațiuni, de aceea legiu-*

torul regulează contribuțiunile după cum crede că reclamă interesul general al Societății, al cărui reprezentant este. În baza acestui principiu legiuitorul poate reveni asupra unei scutiri acordate anterior, fără ca contribuabilul să-i poată opune un drept dobândit, fiindcă interesul general primează asupra celui individual.

2. — Nu poate fi vorba nici de un drept de creanță în contra Statului, născut din scutirea de impozite, căci atunci când Statul acordă asemenea scutire nu se creează între el și contribuabil o situațiune de obligațiuni reciproce dela creditor la debitor. Prin urmare, scutirea de impozite nefiind de natură contractuală, ea durează atât cât durează legea de favoarea căreia contribuabilul se bucură și care poate fi modificată sau abrogată, când interesul general și superior al Statului o cere. Așa dar, dispozițiunile art. 18 din legea pentru înființarea unui impozit general pe veniturile proprietăților clădite din 1 Aprilie 1935 nu violează dispozițiunile art. 17 din Constituție și nici alt principiu constituțional.

Curtea,

Asupra chestiunii constituționalității art. 18 din legea pentru înființarea unui impozit excepțional pe veniturile proprietăților clădite, în prezent scutite, din 1 Aprilie 1935 :

Având în vedere actele dela dosar, din cari se constată că recurenta Florica Göbl din Tg.-Jiu a fost impusă, prin procesul-verbal nr. 62 din 1935 al Administrației Financiare de constatare Gorj, la un venit de 30.000 lei pentru o casă — proprietatea sa, construită în anul 1930. — impunerea făcându-se pe baza art. 18 din legea sus menționată :

Că, în contra acestui proces-verbal contribuabila a făcut apel, susținând că în cazul când și comisiunea de apel găsește că este supusă impozitului de mai sus, invocă neconstituționalitatea legii, care îl instituie, întru cât îi răpește drepturi câștigate :

Că, părțile fiind de acord, Comisiunea de Apel a suspendat judecarea procesului și a dispus trimiterea dosarului Secțiunilor Unite ale acestei Înalte Curți, pentru judecarea chestiunii neconstituționalității invocate :

Având în vedere că, prin motivele depuse, recurenta susține că art. 18 din sus menționata lege este contrar Constituției, întru cât îi răpește un drept câștigat, care este acela de a putea continua să beneficieze de scutirea de impozite până la expirarea termenului fixat :

Considerând că este adevărat că prin art. 17 pct. 2 litera a din legea promulgată cu înaltul decret regal nr. 1277 din 1934 și publicată în Monitorul Oficial din 5 Mai 1934 se prevede că, clădirile construite până la data promulgării acestei legi beneficiază de scutiri, așa cum ele erau date de art. 17 pct. 2, literele a și h din legea contribuțiilor directe, publicată în Monitorul Oficial nr. 29 din 1935,

Considerând, însă, că prin legea din 1 Aprilie 1935 pentru înființarea unui impozit excepțional pe veniturile proprietăților clădite, în prezent scutite, se prescrie, în art. 18, că veniturile nete ale proprietăților clădite, închiriate sau locuite de proprietari, scutite de impozitul prevăzut de art. 13 din legea contribuțiilor directe în virtutea art. 17, pct. 2, litera a, b, d, e și f din legea publicată în Monitorul Oficial din 5 Mai

1934, sunt impuse cu începere dela 1 Aprilie 1935, în afară de taxa statistică de 1%, cu un impozit, în folosul Statului, pe numele proprietarilor, uzufructuarilor, sau titularilor oricărui alt drept real de folosință, impozit a cărui cotă variază după importanța veniturilor produse de imobile :

Considerând, în prim rând, că principiul înscris în codul civil, după care legea dispune numai pentru viitor și nu are putere retroactivă, nu este de ordin constituțional, așa că legiuitorul ar putea face legi retroactive în anumite împrejurări, fără a fi învinuit de violarea Constituției, întru cât Constituția din 1923 nu proclamă un principiu contrariu și nu prohibă edictarea legilor cu efect retroactiv :

Că, în al doilea rând, impozitul fiind o preluare efectuată asupra resurselor contribuabililor — în scopul de a subveni la cheltuelile Statului, contribuabilii nu au un drept în această materie, ci numai obligațiuni, de aceea legiuitorul regulează contribuțiunile după cum crede că reclamă interesul general al Societății, al cărei reprezentant este și în baza acestui principiu, legiuitorul poate reveni asupra unei scutiri acordate anterior, fără ca contribuabilul să-i poată opune un drept dobândit, deoarece interesul general primează asupra interesului individual :

Că, de asemenea, nu poate fi vorba nici de un drept de creanță în contra Statului, născut din scutirea de impozite, căci atunci când Statul acordă asemenea scutire, nu se creează între dânsul și contribuabil o situațiune de obligațiuni reciproce dela creditor la debitor, așa că scutirea de impozit nefiind de natură contractuală, ea durează atât cât durează legea de favoarea căreia contribuabilul se bucură și care poate fi modificată sau abrogată când interesul general și superior al Statului o cere :

Că, astfel fiind, dispozițiunile art. 18 din legea pentru înființarea unui impozit excepțional pe veniturile proprietăților clădite, în prezent scutite, din 1 Aprilie 1935, nu sunt contrarii niciunui text din Constituție și deci, urmează a fi declarate constituționale :

Pentru aceste motive, Curtea declară constituționale dispozițiunile art. 18 din legea pentru înființarea unui impozit excepțional pe veniturile proprietăților clădite, în prezent scutite, publicată în Monitorul Oficial nr. 77 din 1 Aprilie 1935.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 13 Mai 1935

Președinția d-lui T. MAGHERU, consilier

Ministerul de Finanțe cu I. Simanovici

Decizia nr. 783 Dosar nr. 249/985

Casa de Depuneri și Consemnațiuni. Chemare în judecată. Fiind personalitate juridică ea poate fi chemată personal în judecată, iar nu Ministerul de Finanțe. Art. 1 și 7 din legea de organizare a Casei de Depuneri și Consemnațiuni.

Din art. 1 și 7 ale legii pentru organizarea Casei de Depuneri și Consemnațiuni, rezultând că acest serviciu public are posibilitatea să și creeze un patrimoniu distinct și o situațiune autonomă, ea are în primul rând dreptul de a figura personal în justiție, ca și acela de a fi chemată în aceeași calitate spre a răspunde

de prejudiciul pe care eventual l-ar cauza terților prin organele sale.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ministerul Finanțelor în contra deciziei nr. 443 din 1934 a Curții de Apel București s. II-a dată în proces cu I. Simanovici :

Văzând motivul I de recurs în cuprinderea următoare :

I. — Violarea art. 1 din legea Casei de Depuneri. Omisiune esențială.

Am invocat înaintea Curții de apel că dacă se impută în principiu, de către reclamant, o culpă, aceasta nu poate privi decât instituția Casei de Depuneri, care a comis faptul material al liberării rentei, fapt la care Ministerul de Finanțe nu a participat cu nimic.

Că, în conformitate cu art. 1 din legea Casei de Depuneri (Hamangiu, II pag. 330), Casa de Depuneri primește și administrează sub autoritatea Ministerului de Finanțe și sub direcțiunea unui consiliu de administrație, fondurile acolo enumerate. Casa de Depuneri are deci o personalitate juridică distinctă, care nu are altă legătură cu Ministerul de Finanțe, decât că este pusă sub autoritatea acestuia. Dar faptul că o autoritate este tutelată de alta, nu implică pentru autoritatea tutelată o responsabilitate directă, în ceea ce privește comiterea unei culpe din partea autorității tutelate.

Că nu există, în baza niciunui text de lege, o obligație solidară și fără beneficii de discuțiune, în contra Ministerului de Finanțe pentru faptele Casei de Depuneri. În cazul nostru trebuia chemată în judecată, în orice caz, Casa de Depuneri, ceea ce nu s'a făcut de către reclamant. Lipsind ca părîtă autoritatea care a eliberat renta, Ministerul de Finanțe nu poate figura în niciun caz, în instanță, ca părît principal.

Curtea de fond omite complet a examina aceste susțineri, care erau de natură a schimba soluțiunea procesului, în caz de admiterea lor și a violat implicit art. 1 din legea Casei de Depuneri.

Având în vedere deciziunea supusă recursului din care rezultă că la 11 Mai 1933, reclamantul I. Simanovici a intentat la Trib. Ilfov acțiune în contra Minist. de Finanțe pentru anularea ordinului de restituire al Casei de Depuneri nr. 26.064 din 1 Iunie 1928 referitor la cec. nr. 87.719 din 1924 în valoare de 640.800 lei, rentă de împrumut 5% din 1922, și reconstituirea și consemnarea la dispoziția reclamantului a acestei rente cu cupoanele ce specifică; că Tribunalul Ilfov s. II-a prin sentința nr. 1222 din 1933 a admis acțiunea, soluțiune confirmată și în apel de Curte prin deciziunea supusă recursului;

Că pentru a decide astfel se stabilește în fapt că Ministerul de Finanțe consemnând la Casa de Depuneri pe numele reclamantului renta de exproprierie în valoare nominală de 640.800 lei ce reprezenta 80% din prețul exproprierii pentru moșia Valea Teregradului din județul Soroca, Casa de Depuneri a eliberat această sumă unui oarecare Petre Balaș, care în complicitatea unui funcționar al Casei de Depuneri, St. Teodorof, s'a prezentat cu o procură falsă reușind a ridica renta cuvenită reclamantului;

Că — motivează Curtea — stabilindu-se culpa prepușilor Casei de Depuneri, Ministerul de Finanțe sub autoritatea căruia este pusă Casa de Depuneri este răspunzător de prejudiciul suferit de reclamant prin faptul depozitarului astfel încât acțiunea a fost admisă;

Că înaintea Curții susținându-se de către ministerul recurent în prim rând că acesta s'a constituit parte

civilă în procesul penal numai din eroare și nicidecum ca autoritate tutelată a Casei de Depuneri care este autonomă și are autoritatea juridică a părți și în al doilea rând că reclamantul poate intenta acțiune de despăgubire în contra inculpaților fără a i se opune autoritatea de lucru judecat, Curtea de Apel a respins ambele aceste susțineri, arătând că autoritatea tutelată a Casei de Depuneri este Ministerul de Finanțe, care a obținut și despăgubirile în procesul penal, rămăsă definitive, astfel că există autoritate de lucru judecat în sensul că nu se pot obliga inculpații a restitui de două ori valoarea rentei;

Având în vedere că prin motivul I de casare se pretinde că instanța de apel ar fi violat art. 1 al legii Casei de Depuneri prin aceea că a obligat la plată Ministerul de Finanțe, în locul Casei de Depuneri deși aceasta conform legii sale organice, are personalitate juridică distinctă și trebuie chemată în judecată;

Că întru cât Curtea a omis a examina susținerile de mai sus ale recurentului, a comis totodată și o omisiune esențială astfel că deciziunea dată este casabilă;

Considerând că deși prin art. 1 al legii pentru organizarea Casei de Depuneri și Consemnațiuni se prevede că această Casă primește și administrează fondurile ce se indică „sub autoritatea Ministerului de Finanțe”, totuși de aci nu rezultă decât că această instituțiune este pusă sub tutela administrativă a zisului minist. fără însă ca această tutelă să-i răpească calitatea de instituțiune autonomă, cu dreptul de a sta însăși în instanță în litigiile ce o interesează;

Având în vedere că, este generalmente admis, că unui serviciu public — cum este incontestabil Casa de Depuneri și Consemnațiuni — i se poate acorda personalitatea juridică, fie în mod expres printr'un text al legii care-l înființează, fie prin faptul că la constituirea sa i se afectează un patrimoniu distinct sau cel puțin i se dă puțința să-și furnizeze un asemenea patrimoniu; că din întreaga economie a legii Casei de Depuneri și Consemnațiuni rezultă că acest serviciu public are posibilitatea să-și creeze un patrimoniu distinct din care — între altele și potrivit art. 7 — poate împrumuta chiar Statul; că o asemenea întrebuințare o atestă neîndoelnic existența unui patrimoniu distinct, care ca atare dă acestei instituțiuni publice caracterul de persoană juridică;

Considerând că din acest caracter al Casei de Depuneri și Consemnațiuni rezultă în prim rând dreptul său de a figura personal în justiție, prin urmare și posibilitatea de a fi chemată în aceeași calitate spre a răspunde de prejudiciul pe care eventual l-ar cauza terților prin organele sale;

Că astfel fiind greșit a fost introdusă acțiunea de față în contra Ministerului de Finanțe în locul Casei de Depuneri, care urma să fie singură citată în proces și prin urmare greșit, cu violarea art. 1 din legea Casei de Depuneri și numai comițând omisiunea esențială de care se plânge recurentul a admis instanța de apel acțiunea în contra ministerului recurent, astfel că motivul I de recurs fiind întemeiat el călă a se admite și deciziunea atacată a se casa, iar în fond față de cele stabilite urmează a se admite apelul introdus de Ministerul de Finanțe în contra sentinței nr. 1222 din 1933 a Tribunalului Ilfov s. II-a și a respins acțiunea ca rău introdusă fără a mai discuta celelalte motive de recurs ca inutile;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. Ia

Audiența dela 2 Octombrie 1935

Președinția d-lui AL. IUCA Președinte

Al Jurgea-Negrilești cu Gh. Puricescu

Decizia nr. 1815 Dosar nr. 912/935

Avocat. Act de notariat. Onorariu minimal. El trebuie fixat după prețul arătat în act, iar nu după valoarea în sine a actului. Art. 7 din dispozițiunile generale referitoare la onorariile minimale ale avocaților, art. 145 lit. g din legea corpului de avocați din 1931.

Pentru actele de notariat onorariile minimale de avocat nu se vor putea fixa decât prin raportarea tarifului minimal la valoarea arătată în act, iar nu la valoarea convenției în sine.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Alexandru Jurgea-Negrilești în contra sent. nr. 555 din 1935 dată de Trib. Ilfov s. II-a :

Având în vedere motivele de casare :

Exces de putere, violarea art. 145 lit. g al legii avocaților din 28 Decembrie 1931, precum și a dispozițiilor generale cu privire la onorariile avocaților luate prin deciziunea Comisiunii permanente a Uniunii Avocaților, publicată în Monitorul Oficial nr. 214 din 30 Decembrie 1925 și aprobată prin deciziunea Ministerului de Justiție nr. 74916 din 16 Septembrie 1925 și nr. 36112 din 30 Martie 1934.

Am susținut în fața instanțelor de fond cum că în cazul cel mai favorabil d-lui av. Gh. Puricescu — adică ar avea drept în principiu la un onorariu pentru redactarea ciornei unui act de vânzare, încă onorariul său nu putea fi calculat decât după valoarea arătată în act, iar nu după valoarea reală a imobilului în chestiune.

Tribunalul — prin sentința atacată cu recurs — nu ține seamă de această obiecțiune, stabilind că în lipsă de stipulațiune între părți onorariul trebuie să fie cel fixat de tariful minimal raportat — nu la prețul fixat de părți în act, care poate ascunde cifra reală a convenției — ci la valoarea convenției în sine.

Judecând astfel, tribunalul comite un vădit exces de putere și violează textele mai sus menționate intru cât în mod arbitrar înlătură dispozițiunile deciziunei comisiei permanente a Uniunii Avocaților, care prin art. 7 din dispozițiunile generale privitoare la onorariile minimale ale avocaților, dispune că „pentru actele de notariat, onorariile se vor calcula după valoarea arătată în act”.

Prin urmare din moment ce tribunalul fixează onorariile convenite intimatului pe baza tarifului minimal stabilit de Comisiunea permanentă a Uniunii Avocaților, trebuia neapărat să țină seama de dispozițiile generale ale acestei autorități, căci ele sunt obligatorii și trebuia să fixeze onorariul ținând seama de valoarea arătată în ciorna actului, oricare ar fi fost valoarea imobilului ce făcea obiectul transmisiunii.

Având în vedere sentința atacată cu recurs din care rezultă că intimatul Gheorghe Puricescu, avocat, a chemat în judecată, conform legii avocaților, pe Alexandru Jurgea-Negrilești spre a fi obligat a-i plăti suma de 30.072 lei drept onorariu de avocat pentru redactarea unui act, prin care părțile cumpără dela Lizeta Greceanu un teren situat în București șoseaua Ștefan cel Mare;

Ambele instanțe de fond au admis, în parte acțiunea obligând pe recurent să plătească intimatului suma de 15.000 lei drept onorariu de avocat, plus procente legale; și spre a hotărî astfel tribunalul ca instanță de apel, constată, prin sentința atacată cu recurs, că inti-

matul a fost angajat de recurent cu redactarea actului de vânzare sus arătat; că, efectuând redactarea lui sub forma unei ciorne a predat-o recurentului, care a primit conceptul fără a face vreo observațiune, urmând să comunice intimatului data autentificării; că însă recurentul în loc să comunice intimatului ziua autentificării se adresează unui alt avocat și la 3 Septembrie 1934, autentifică un act prin care același imobil al d-nei Greceanu face obiectul unei convențiuni între dânsii; că neputându-se reproșa nicio culpă intimatului, recurentul urmează a fi obligat la plata onorariului datorit pentru serviciul prestat; și astfel fiind, zice tribunalul, în lipsă de stipulațiune între părți, acest onorariu urmează a fi fixat prin tariful minimal al avocaților raportat la valoarea actului în sine, iar nu a prețului fixat de părți, preț care — zice tribunalul — de multe ori ascunde valoarea reală cum s'a întâmplat în cazul de față, în care pentru un teren de 2318 m. p. în centrul Capitalei, s'a fixat drept preț suma de 347.824 lei; și aprobând expertiza ordonată de prima instanță prin care s'a fixat suma de 2.350.000 lei valoarea terenului obiect al convenției, și ținând seama și de faptul că intimatul nu a prestat integral serviciile pentru autentificarea actului, tribunalul găsește că suma de 15.000 lei acordată de prima instanță a fost bine evaluată drept onorariu;

Având în vedere că prin motivele de casare se pretinde că tribunalul hotărînd că, în lipsă de stipulațiune între părți, onorariul trebuie să fie fixat după tariful minimal raportat, nu la prețul fixat de părți prin act, ci la valoarea convenției în sine, ar fi comis un exces de putere, ar fi violat art. 145 lit. g al legii avocaților din 28 Decembrie 1931, precum și dispozițiunile generale cu privire la onorariile avocaților luate prin deciziunea Comisiunii permanente a Uniunii Avocaților, publicate în Monitorul Oficial nr. 214 din 30 Septembrie 1925 și aprobate prin deciziunea Ministerului de Justiție nr. 74916 din 26 Septembrie 1925 și nr. 36112 din 30 Martie 1934;

Considerând că, potrivit art. 7 din dispozițiunile generale referitoare la onorariile minimale ale avocaților, luate prin deciziunea Comisiunii permanente a Uniunii Avocaților, publicată în Monitorul Oficial nr. 214 din 1925 și aprobate prin deciziunea Ministerului de Justiție nr. 74916 din 1924, cu modificările aduse prin deciziunea Ministerului nr. 36112 din 1934, pentru actele de notariat, onorariile minimale ale avocaților se vor calcula după valoarea arătată în act;

Că aceste dispozițiuni sunt obligatorii, potrivit art. 145 lit. g, din legea pentru organizarea corpului de avocați din 1931, pentru toate instanțele judecătorești, în procesele de onorarii de avocat;

Că deci rezultă că pentru actele de notariat onorariile minimale de avocat nu se vor putea fixa altfel decât prin raportarea tarifului minimal la valoarea arătată în act, iar nu la valoarea convenției în sine;

Că, astfel fiind, numai prin exces de putere și violarea textului de lege menționat instanța de fond a putut hotărî că, în lipsă de stipulațiune între părți, onorariul în discuțiune urmează a fi fixat după tariful minimal raportat la valoarea în sine a actului în discuțiune, iar nu la prețul prevăzut în act.

Că, deci, motivele de casare fiind întemeiate urmează a se admite recursul.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 27 Noembrie 1935

Președenția d-lui S. TIPEI, consilier

Ministerul Justiției și a. cu Dr. V. Avramescu și a.

Decizia nr. 1692 Dosar nr. 1160/935

Legea conversiunii. Secții tutelare din Ardeal. Creanțe ale minorilor. Nu sunt exceptate dela conversiune. Art. 69 lit. h din legea lichidării datoriilor din 7 Aprilie 1934.

Potrivit art. 69 lit. h din legea lichidării datoriilor din 1934 sunt exceptate dela beneficiul acestei legi creanțele institutelor de credit și ajutor ale funcționarilor publici și instituțiilor publice.

Din aceste dispozițiuni rezultă că numai institutetele de credit și ajutor constituite de funcționari, fie ai Statului, fie ai instituțiilor publice, cari nu pot face operațiuni decât numai cu aceștia, sunt exceptate dela conversiune, nu și cele ale instituțiilor publice în genere.

Prin urmare, secțiile tutelare ale tribunalelor din Ardeal sunt adevărate instituțiuni publice care administrează bunurile minorilor, însă nu institute de credit și ajutor ale funcționarilor, astfel că creanțele lor nu sunt exceptate dela conversiune.

Curtea,

Asupra recursului făcut de Ministerul Justiției și alții contra deciziei Curții de Apel Timișoara s. II-a nr. C. II 731 din 1935 dată în proces cu Dr. Vasile Avramescu și alții:

Având în vedere decizia atacată cu recurs, prin care se constată că recurenta: Secția tutelară a Tribunalului Arad a introdus acțiune provocatorie contra debitorilor ei intimai cerând să se constate că aceștia nu înlăunesc condițiunile pentru a putea beneficia de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor din 1934 și că creanța sa este exceptată dela beneficiile acestei legi;

Că Tribunalul Arad s. I-a, prin sentința nr. C. 2460 din 1934, admite acțiunea; intimații făcând apel, Curtea de Apel Timișoara s. II-a, prin decizia atacată cu recurs, reformează sentința apelată și constată că debitorii intimai beneficiază de dispozițiunile legii pentru lichidarea datoriilor din 1934 în ce privește datoria din acțiune;

Că pentru a da această soluțiune, Curtea de apel constată și motivează că debitorii intimai întrunesc toate condițiunile pentru a beneficia de dispozițiunile legii și că creanța în litigiu nu intră în prevederile articolului 69 litera h din această lege pentru a putea fi considerată ca exceptată dela conversiune;

Având în vedere că prin motivul de casare recurentii pretind că Curtea de apel numai prin violarea art. 69 lit. h din legea pentru lichidarea datoriilor din 1934 și prin exces de putere a putut admite apelul intimațiilor, deoarece prin acest text de lege sunt exceptate dela conversiune creanțele instituțiilor publice, cum sunt Secțiile tutelare ale tribunalelor;

Considerând că potrivit art. 69 litera h din legea pentru lichidarea datoriilor din 1934, sunt exceptate dela beneficiul acestei legi, creanțele institutelor de credit și ajutor ale funcționarilor Statului și instituțiilor publice;

Considerând că din aceste dispozițiuni rezultă că numai institutetele de credit și ajutor constituite de func-

ționari, fie ai Statului fie ai instituțiilor publice și cari institute — după cum de altfel se explică și din textul corespunzător din regulamentul legii — nu pot face operațiuni decât numai cu aceștia, intră în prevederile art. 69 litera h din legea pentru lichidarea datoriilor din 1934 și deci numai creanțele lor sunt exceptate dela conversiune, iar nu și cele ale instituțiilor publice în genere cum pretind recurentii;

Că de altfel ar fi fost și nelogic, ca din moment ce Statul, conform textelor de mai sus alin. d, nu beneficiază de excepțiune decât limitat numai pentru creanțele lui ce rezultă din impozite, taxe și amenzi, legiuitorul să fi stabilit pentru instituțiile publice un regim mai favorabil decât Statului, cu care ele pot fi asimilate;

Că așa fiind, deși secțiile tutelare ale tribunalelor din Ardeal sunt adevărate instituțiuni publice cari administrează banii minorilor, în conformitate cu dispozițiunile legale, totuși, ele nefiind institute de credit și ajutor ale funcționarilor, fie ai Statului fie ai instituțiilor publice, în sensul art. 69 lit. h din legea pentru lichidarea datoriilor din 1934, creanțele lor nu intră în categoria creanțelor exceptate dela conversiune conform acestui articol;

Că așa fiind, Curtea de apel, soluționând în acest sens pricina, nu a violat art. 69 și n'a comis nici excesul de putere, ce i se pune în sarcină și în consecință, motivul de casare fiind neîntemeiat, recursul urmează a se respinge.

Pentru aceste motive, Curtea respinge recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S II-a

Audiența dela 19 Decembrie 1935

Președenția d-lui CONST. G RĂTESCU, prezident

Ecaterina Ionescu-Boroaia cu inginer Mircea Irescu

Decizia nr. 1415 Dosar nr. 1099/935

Legea conversiunii. Poprire, Contestație pe motiv că debitorul intră în prevederile legii conversiunii din 7 Aprilie 1934. Caracterul acestei contestații Cererea de desființare pe baza art. 68 din legea conversiunii constituie o adevărată acțiune. Termenul de apel pentru această acțiune. Este cel din dreptul comun de 15 zile dela comunicare. Art. 32 din legea accelerării, art. 399 și urm. pr. civ.

Cererea, pe care debitorul urmărit o poate face în baza art. 68 din legea pentru reglement. datoriilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, are caracterul unei acțiuni principale, este acordată cu scopul de a desființa măsurile de urmărire și de asigurare pornite în contra debitorilor cari intră în prevederile legii, se judecă în camera de consiliu cu citarea tuturor creditorilor și se cercetează numai în ce privește chestiunea dacă debitorul solicitant întrunește sau nu condițiunile pentru a fi considerat debitor agricol sau urban.

Deși această cerere se face în cursul unei urmăriri, totuși ea nu poate fi considerată ca o contestație în sensul celei prevăzute de art. 399 și urm. pr. civ. și față de caracterul ei special de acțiune principală, căile și termenele de atac la care sunt supuse hotărârile date asupra unor asemenea cereri nu pot fi decât cele din dreptul comun.

Ca atare termenul de apel, potrivit art. 32 din legea

accelerării este de 15 zile și curge dela comunicarea hotărîrii.

Curtea.

Asupra recursului făcut de Ecaterina Ionescu Boroaia, actualmente Elefterescu, în contra deciziei nr. 277 din 1934 a Curții de Apel din București s. III-a :

Având în vedere că se constată că Ecaterina Ionescu-Boroaia, în calitate de executoare testamentară și legatară universală a defunctului ei soț Inginer Gh. Ionescu-Boroaia, a cerut, în baza actului de ipotecă autentificat la nr. 2063 din 1931, înscris la nr. 64 din 1931 și investit cu formula executorie nr. 2 din 1934 de Tribunalul Prahova s. I-a, să se încuviințeze poprirea în mâinile Soc. Unirea din Ploești, pe toate sumele ce această Societate ar datora inginerului Mircea Irescu, poprire ce a fost încuviințată de Tribunalul Prahova s. I-a prin ordonanța nr. 8 din 1934 efectuată de Portărelul Tribunalului Prahova, prin procesul-verbal din 4 Iunie 1934;

În contra acestei urmăririi și popririi, debitorul poprii ing. Mircea Irescu a făcut contestație pe motiv că intră în prevederile legii pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, contestație care fiind admisă de Tribunalul Prahova s. I-a prin sentința nr. 499 din 1934, iar măsurile de urmărire și poprire fiind desființate, creditoarea popritoare Ecaterina Ionescu-Boroaia a făcut apel, pe care Curtea de Apel din București s. III-a l-a respins ca tardiv prin decizia nr. 277 din 1934 atacată cu prezentul recurs de către Ecaterina Ionescu-Boroaia devenită prin căsătorie dela 20 Aprilie 1935, Ecaterina P. Elefterescu.

Văzând motivul de casare astfel formulat :

Violarea și rea interpretare a art. 68 din legea de lichidare a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, a art. 399 și 400 pr. civ. și art. 32 din legea de accelerare, exces de putere.

Pe baza art. 68 alin. I din legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, debitorul meu d-l Mircea Irescu face cerere de a se desființa poprirea ordonată de Trib. Prahova s. I-a în mâinile Soc. Unirea din Ploești pe sumele datorite de acesta d-lui Irescu. Motivul invocat este că d-sa ar intra în legea de mai sus ca debitor agricol.

Tribunalul judecând în Camera de consiliu această cerere o admite constatând că debitorul meu ar îndeplini condițiile legii.

În contra acestei hotărîri am făcut un apel, pe care însă Curtea de Apel s. III-a București, prin decizia atacată, îl respinge ca tardiv. Pentru a ajunge la această soluție Curtea consideră cererea d-lui Irescu drept o contestație făcută conform art. 399 și 400 pr. civ. și ca atare socoteste că apelul trebuia făcut în termenul fixat de art. 32 al legii de accelerare, adică în 15 zile dela pronunțare; prin acest mod de a judeca Curtea comite o violare și o rea interpretare a art. 68 din legea de lichidare a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, a art. 399 și 400 pr. civ. cât și a art. 32 din legea de accelerare.

În adevăr, calea art. 68 nu poate fi calificată drept contestație, deoarece nu are de scop desființarea vreunei urmăriri deja existente pe baza vreunei nulități a înseși urmăririi sau a formelor de urmărire, ci se bazează pe un fapt posterior, adică pe aplicarea dispozițiilor noiei legi.

Ceva mai mult, această cerere se poate face atât contra

măsurilor de urmărire cât și contra celor de asigurare pe când contestația nu se poate face, conform unei jurisprudențe constante, în contra măsurilor de asigurare mobilară.

În fine, această cerere se judeca în camera de consiliu pe când contestația se judecă în principiu în sedință publică.

În asemenea condițiuni, cererea de desființare, făcută conform art. 68 al legii de lichidare, constituie o adevărată acțiune principală, în care se judecă însuși fondul dreptului de a beneficia de avantajile legii și care din motive de rapiditate se judecă în camera de consiliu și cu precădere. În lipsa unui text special, care să fixeze pentru această acțiune un termen de apel, nu se poate aplica decât dreptul comun, adică termenul de 15 zile dela comunicare. Judecând altfel, Curtea comite o violare și rea interpretare a textelor indicate mai sus, precum și un caracterizat abuz de putere.

Având în vedere că prin acest motiv de casare recurenta pretinde că întru cât Curtea de Apel l-a respins apelul ca tardiv, considerând cererea introdusă de debitorul inginer Mircea Irescu, în baza legii lichidării datorilor, drept o contestație făcută conform art. 399 și 400 din proc. civilă și ca atare, socotind că apelul făcut trebuia depus în termen de 15 zile dela pronunțarea hotărîrii primei instanțe, prin aceasta Curtea a comis o violare și o rea interpretare a art. 68 din legea lichidării datorilor, a art. 399 și 400 pr. civ. cât și a art. 32 din legea accelerării judecăților, precum și un exces de putere, deoarece cererea de desființarea urmăririi, făcută în baza art. 68 din legea lichidării datorilor, constituind o adevărată acțiune principală, iar menționata lege, neprevăzând un text special care să fixeze pentru asemenea acțiuni un termen de apel, urmează că nu se poate aplica decât dreptul comun prevăzut de legea accelerării judecăților adică termenul de 15 zile, socotit potrivit art. 32 dela comunicarea hotărîrii.

Având în vedere că instanța de apel, pentru a respinge ca tardiv apelul introdus de către recurentă, motivează că, potrivit dispozițiilor art. 32 din legea pentru accelerarea judecăților, termenul de apel în materie contencioasă, civilă și comercială, este de 15 zile, chiar și în cazul când în legi sau dispozițiuni speciale se prevede alt termen, și el curge dela data comunicării hotărîrii supuse apelului, afară de cazul când prin legi sau dispozițiuni speciale se prevede că se va socoti dela pronunțarea hotărîrii; că, în speță, — constată instanța, — fiind vorba de o contestație făcută de debitor în contra unei popririi ordonate de prima instanță, termenul de apel în această materie curge dela pronunțare, iar nu dela comunicare, și, ca atare, întru cât este constatat că sentința a fost pronunțată la 12 Iunie 1934, iar apelul a fost introdus la 24 Iulie 1934, acest apel este introdus tardiv.

Considerând că legea pentru lichidarea datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934 prevede, prin art. 68, că toate măsurile de urmărire și asigurări de orice fel, în ființă, luate până la promulgarea legii de către creditorii în contra debitorilor intrând în prevederile legii, vor fi desființate în urma cererii debitorului, care se va judeca în Camera de consiliu cu citarea tuturor creditorilor urmăritori sau intervenienți;

Considerând că cererea, pe care debitorul urmărit o poate face în baza art. 68 citat, are caracterul unei acțiuni principale, este acordată cu scopul de a desființa măsurile de urmărire și de asigurare pornite în contra debitorilor cari intră în prevederile legii, se

judecă în Camera de consiliu cu citarea tuturor creditorilor și se cercetează numai în ce privește chestiunea dacă debitorul solicitant întrunește sau nu condițiile pentru a fi considerat debitor agricol ori urban;

Că, deși această cerere se face în cursul unei urmăriri, totuși ea nu poate fi considerată ca o contestație în sensul celei prevăzute de art. 399 și urm. din proc. civilă, deoarece o asemenea cerere diferă prin scopul, obiectul și modul în care se judecă, de o contestație la executare care, constituind o cale extraordinară de atac, este un incident la executare, se judecă în ședință publică și are de obiect anularea urmăririi pe baza unui viciu în raport fie cu însuși titlul ce se execută, fie cu formele de urmărire;

Considerând că față de caracterul special de acțiune principală al cerințelor făcute în baza art. 68, în ce privește căile și termenul de atac la care sunt supuse hotărârile pronunțate asupra lor, legea pentru lichidarea datoriilor neprevăzând vreo dispozițiune specială, urmează că sunt aplicabile dispozițiunile din dreptul comun referitoare în genere la acțiunile în materie contencioasă, civilă și comercială prevăzute de legea pentru accelerarea judecăților din 1929, și ca atare, în această materie, potrivit art. 32 din menționata lege, termenul de apel este de 15 zile și curge dela comunicarea hotărârii, spre deosebire de hotărârile pronunțate în materie de contestație la executare la care, fiind aplicabile dispozițiunile speciale din codul de procedură civilă, termenul de apel curge dela pronunțarea hotărârii.

Având în vedere că față de cele expuse mai sus, întru cât în speță se constată că Curtea de Apel a respins ca tardiv apelul făcut de recurenta Ecaterina Ionescu-Boroaia în contra sentinței primei instanțe, prin care s'a admis cererea formulată potrivit art. 68 din legea lichidării datoriilor, de către debitorul inginer Mircea Irescu, pe motiv că apelul a fost introdus peste termenul de 15 zile dela pronunțarea hotărârii, prin aceasta zisa instanță a violat art. 32 din legea accelerării judecăților, pronunțând o hotărâre casabilă;

Că dar, motivul de casare fiind întemeiat, recursul câtă a se admite, deciziunea pronunțată în cauză urmează a se casa, iar afacerea a se trimite aceleasi instanțe spre o nouă judecare;

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul, etc.

INALTA CURTE DE CASATIE ȘI JUSTITIE S. III-a

Audiența dela 11 Octombrie 1935

Președinția d-lui D. G. LUPU, președinte

Ion Herța cu Eforia Așezămintelor Brâncovenesti
Declzia nr. 1601

Contract de muncă. Eforia Așezămintelor Brâncovenesti. Reglementarea dreptului la pensie. Contract fără termen.

Din reglementarea dreptului la pensie, pe baza reținerilor nu rezultă în favoarea funcționarilor Eforiei Așezămintelor Brâncovenesti existența unui contract de muncă cu termen fix, care termen să coincidă cu momentul pensionării, ci numai obligația pentru Eforie de a servi pensie celor ce îndeplinesc condițiunile regulamentului de pensionare.

Curtea,

Având în vedere că din sentința recurată rezultă

că Ion Herța funcționar în serviciul Eforiei Așezămintelor Brâncovenesti a fost concediat după 12 ani de serviciu cu respectarea preavizului prevăzut de legea contractelor de muncă printr'o deciziune de reorganizarea serviciului odată cu scoaterea la pensie a unor funcționari pentru limită de vârstă;

Că Ion Herța a chemat în judecată Eforia Așezămintelor Brâncovenesti susținând obligativitatea pentru Eforie de a-l menține în serviciu până la pensionarea sa, justificându-se cererea pe afirmațiunea sprijinită pe textele invocate și argumentele dezvoltate în motivele de casare — că contractul de muncă intervenit între numitul ca salariat și Eforie ca patroană este un contract de muncă cu durată determinată, cu termen fix, ce expiră odată cu punerea salariatului în poziție de retragere la pensie; că în afară de cazurile limitativ prevăzute de art. 617 din regulament combinat cu art. 76 și 82 din legea contractelor de muncă când s'arfi putut proceda la o concediere, nu există altă cauză pentru ruperea unilaterală din partea Eforiei;

Că deci problema de drept dedusă prin motivele de casare este aceea de a se ști dacă în speță avem de a face cu un contract de muncă cu durată nedeterminată sau un contract de muncă cu termen fix;

Considerând că Eforia Așezămintelor Brâncovenesti, deși instituție de interes obștesc, este supusă, ca orice persoană de drept privat, dispozițiunilor legilor contractelor de muncă (art. 5 alin. III din legea jurisdicției muncii) în ceea ce privește reglementarea raporturilor dintre numita ca patroană și salariații săi;

Că de asemeni în stabilirea acestor raporturi urmează a se avea în considerație și regulamentele acestei instituții — regulamentul de administrație și cel al Casei de pensii în măsura în care acestea nu conțin dispozițiuni contrarii legii pentru reglementarea contractelor de muncă;

Că potrivit dreptului comun în această materie contractele individuale de muncă sunt considerate în principiu a fi încheiate pe durată nedeterminată, ele având o durată fixă numai atunci când aceasta s'a prevăzut în mod expres iar timpul duratei contractului s'a determinat în mod lămurit prin convențiunea părților;

Că dacă este exact că art. 617 din regulamentului de administrare al Eforiei prevede că cineva poate fi concediat în cazuri de incapacitate și abateri grave dela datorie, aceste ipoteze nu exclud o a treia, cuprinsă în legea contractelor de muncă după care, oricare din părțile contractante poate desființa în mod unilateral contractul, respectând preavizul prevăzut de lege — cazurile cuprinse în art. 617 — reglementate de altfel și de legea contractelor de muncă sub denumirea de culpă gravă — sunt prevăzute ca o pedapsă, împrejurare în care concedierea urmează a se face fără nicio despăgubire în vechiul drept, fără preaviz în cadrul legii contractelor de muncă;

Că organizarea prin cele două regulamente a dreptului de pensionare pentru funcționarii ce au stat în serviciul Eforiei un număr de ani sau care au atins o limită de vârstă și cărora li s'au făcut rețineri în acest scop, nu implică — astfel cum greșit susține recurentul — obligativitatea pentru Eforie de a menține în serviciu salariații până la scoaterea lor la pensie, deoarece, pe deoparte, reglementarea dreptului de pensie este făcută din cu totul alt punct de vedere, acel de prevedere și asigurare pentru bătrânețe a funcțio-

narilor ce au stat în serviciul Eforiei un număr de ani sau cari au o anumită vârstă — iar în al doilea rând nu se poate ca pe cale de interpretare să se deducă în mod implicit o obligație cu atât de însemnate urmări pentru patron;

Că dacă obligativitatea aceasta de a menține pe funcționari în serviciu nu s'a putut admite în raporturile de drept public — Stat, județ, comună — fără reglementarea statutului acestor funcționari, garantându-li-se pe categorii fie numai stabilitatea, fie inamovibilitatea, cu atât mai puțin se poate pretinde această obligație — fără o convenție expresă a părților — în cadrul unor raporturi de drept privat unde considerațiunile economice sunt de cele mai multe ori determinante în luarea măsurilor de concediere a funcționarilor;

Că nici art. 619 din regulamentul de administrare, nici art. 7 din regulamentul Casei de Pensie nu conțin vreo dispozițiune care să ducă la soluțiunea pretinsă de recurent prin motivul de casare;

Că deci din reglementarea dreptului la pensie pe baza reținerilor nu rezultă în favoarea funcționarilor Eforiei decât o singură obligație pentru această instituție aceea de a servi pensia celor ce îndeplinesc condițiunile regulamentului de pensionare;

Că organizarea dreptului la pensie neputându-se interpreta astfel cum pretinde recurentul în sensul că între părți a existat un contract cu termen fix, toate obiecțiunile ridicate de recurent sunt neîntemeiate și urmează a fi respinse.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III a

Andiența dela 20 Decembrie 1935

Președeația d-lui N. RACOVICANU, consilier

Marie Louise Orescu și a. prin av. Alex. Velescu cu N. Ionescu și a. prin av. St. Marinescu-Bolintin, I. N. Nicolescu și Costin Georgescu
Decizia civilă nr. 516

Partaj. Minorii. Tutrice decăzută din tutela legală în urma recăsătoririi fără înștiințarea consiliului de familie. Vânzare de avere imobiliară pentru esire din indiviziune. Greșita citare a minorilor. Necitarea cotutorelui. Lipsă de reprezentare a minorilor. Comoștenitor major. Acțiune în anularea adjudecării intențată de fostele minore ajunse la majoritate. Admisibilitatea acțiunii. Diferența de revendicările prevăzute de art. 568 c. pr. civ. Citare greșită a adjudecatarului în prima instanță. Apelul pârītului. Evocarea fondului în instanța de apel. Ratificare. Lipsă de executare voluntară. Relativitate a acțiunii în anulare. Nu profită coproprietarului major. Ordonanța de adjudecare se anulează în limitele interesului minorilor. Indiviziune cu adjudecatarul substituit în drepturile fostului coproprietar major.

Pârītul care, greșit citat, a fost judecat în lipsă și a făcut apel având posibilitatea unei întregi discutări a fondului, prin efectul devolutiv al apelului, nu poate cere anularea sentinței date în lipsă, principiul existenței a două grade de jurisdicție, fiind primat de acela al accelerării judecărilor și de lipsa de prejudiciu datorită judecării integrale în apel.

Dispozițiunile art. 568 c. pr. civ. cari prevăd prescripția în termen de cinci ani dela executarea ordonanței de adjudecare, chiar contra nevârștinicilor a

oricărei acțiuni în revendicare pornite de terți nu se aplică acțiunilor în anulare pornite de însăși partea incapabilă care nu a fost legal reprezentată la vânzare, mai ales că art. 568 pr. civ. nici nu este indicat de art. 689 pr. civ. aplicabil minorilor și vânzărilor voluntare ale bunurilor imobiliare ale acestora.

Este nulă adjudecarea pentru esire din indiviziune a imobilului, în care minorul este coproprietar, dacă la licitația publică a fost greșit citat cu alt nume, printr-o tutrice, care la acea dată își pierduse de drept tutela legală recăsătorindu-se fără a fi convocat consiliul de familie care să-i reconșirme calitatea, cotutorele nefiind de loc citat și neînstituindu-se un tutore adhoc de fiecare minor cu interese contrarii.

Imobilul scos în vânzare pentru esire din indiviziune fiind divizibil în raport cu dreptul succesoral al fiecăruia din comoștenitori, minorii nu pot reclama anularea adjudecării decât în limita drepturilor lor. Comoștenitorul major care nu ar fi putut intenta acțiune în anularea adjudecării pentru motive privilegiate numai la minori, nu poate profita de acțiunea acestora în dreptul său fiind subrogat prin efectul adjudecării, care ține loc de consimțământ, adjudecatarul.

Curtea,

Asupra apelurilor, conexate prin jurnalul nr. 8154 din 1933, făcute de o parte de Maria-Luiza C. Orescu și Ivonne-Stela D. Danielopolu, iar de altă parte de Nicolae Ionescu din București, contra sentinței civile nr. 314 din 1933 a Trib. Ilfov s. II-a c. c., prin care admitându-se acțiunea introdusă de primele două apelante contra lui Spiridon Ghițescu, profesor din Mizil, în calitate de succesori al defunctei Melania Danielescu contra lui Nicoale Ionescu, s'a declarat anulat actul de adjudecare nr. 4672 din 28 Aprilie 1920, al Trib. Ilfov s. Notariat și s'a ordonat evacuarea celui din urmă pârīt din imobilul situat în București, str. Pitagora nr. 27, obligând în același timp pe pârīt să plătească reclamantelor suma de două mii lei cheltueli de judecată :

Având în vedere sentința apelată, susținerile orale și scrise ale părților, precum și actele din dosar, din cari în fapt se stabilește că în 1914 în vremea minorității reclamantelor Maria-Luiza C. Orescu și Ivonne-Stela D. Danielopolu, defuncta Melania Danielescu, coproprietară cu dânselle în proporție de o doime asupra imobilului din București, str. Pitagora nr. 27, a cerut și obținut esirea din indiviziune prin vânzarea aceluia imobil la licitație publică, vânzare care s'a efectuat de Tribunalul Ilfov s. Notariat prin jurnalul nr. 1251 din 23 Februarie 1920, adjudecându-se imobilul asupra pârītului N. Ionescu, care a obținut actul de adjudecare nr. 4672 din 1920; că reclamantele devenind majore au cerut prin acțiunea, care face obiectul apelurilor de față, să se anuleze actul de adjudecare, să se constate că persistă starea de indiviziune între dânselle și Spiridon Ghițescu, ca succesori al defunctei Melania Danielescu și să se ordone evacuarea pârītului N. Ionescu din imobilul adjudecat, susținând în motivarea acțiunii lor că această vânzare în urma partajului este vic'ată din mai multe puncte de vedere : 1) în procedura acestei operații au figurat sub un nume patronimic greșit și anume sub acela de Ghica Comănești în loc de Ghica Danielescu, eroare care s'a trecut atât în afișetele făcute și în comunicarea Lucreției Ionescu ca tutoare a minorelor; 2) nu au fost legal reprezentate în această operație de partaj, de oarece: 3) mama reclamantelor, Lucreția Ghica Danielescu, pierduse de drept calitatea de tutoare legală, la data de 7 Februarie 1910, când se recăsătorise cu Miha'il Ionescu, fără

a obține dela consiliul de familie autorizație de a continua tutela; 4) chiar dacă Lucreția Ionescu ar fi putut avea în acel moment calitatea de tutoare legală, actul rămâne viciat fiindcă s'a făcut fără concursul cotutorului Mihail Ionescu, care n'a fost citat în tot cursul procedurii; că operația este viciată și prin aceea că nu s'a instituit un tutor ad-hoc pentru una din fostele minore cari se găseau în contrarietate de interese; că tribunalul prin sentința atacată cu apel, admite în lipsa pârîtului N. Ionescu, acțiunea reclamantelor pentru motivul că dânselor n'au fost valabil reprezentate în operațiunile de scoatere în vânzare a imobilului indiviz, deoarece se constată în fapt pe de o parte că mama lor Lucreția Danielescu nu a cerut consiliului de familie autorizația de continuarea tutelei și după căsătoria sa cu Mihail Ionescu și nici că acestuia i s'ar fi acordat calitatea de cotutore, ceea ce ar constitui o violare a dispozițiilor art. 347 și 348 c. civ., iar pe de altă parte, că minorele având interese contrarii n'au fost reprezentate fiecare de câte un tutor special în conformitate cu art. 747 alin. II cod. civ.; că în contra soluționării date de tribunal s'a introdus apelul atât de reclamante cât și de pârîtul Nicolae Ionescu;

Având în vedere că reclamantele prin apelul lor tind la majorarea cheltuielilor de judecată pentru motivul că cele acordate ar fi insuficiente și nu ar corespunde prescripțiilor art. 50 din legea accelerării judecăților, iar pârîtul în motivarea apelului său invoacă: 1) nulitatea sentinței apelate, pe care o deduce din necitarea sa înaintea primei instanțe și care nulitate ar avea ca efect redeschiderea procedurii înaintea acelei instanțe ca o consecință a principiului judecării cu două grade defond; 2) prescripția acțiunii prevăzute de art. 568 pr. civ. care ar fi aplicabil și în licitațiunile ținute pentru esire din indiviziune în care adjudecarea asupra unui strein — cum e cazul — ar valora vânzare voluntară și 3) imposibilitatea evacuării cerute și dobândite de reclamante întru cât pârîtul s'ar găsi în indiviziune cu dânselor ca cumpărător al drepturilor de o jumătate din imobil cuvenite Melaniei Danielescu, reprezentată prin Spiridon Ghișescu, deoarece bunul urmărit fiind divizibil în raport cu dreptul succesoral al fiecărui dintre comostenitori, reclamantele n'ar putea obține anularea integrală a actului de adjudecare dincolo de jumătatea lor din acel imobil;

Având în vedere că, în ce privește primul motiv de apel, invocat de pârîtul apelant N. Ionescu, deși se constată că acesta la data introducerii acțiunii și în momentul când a avut loc judecata tribunalului de primă instanță, avea domiciliul în București, Splaiul Unrei nr. 75, fost Splaiul C. A. Rosetti nr. 10, așa cum rezultă din certificatul nr. 12.557 din 22 Iunie 1935, liberat de Prefectura Poliției Capitalei, iar citarea sus numitului a stabilit cu procesul-verbal dela dosar că s'a făcut în str. Pitagora nr. 5 pe cale de afișare, pronunțându-se astfel o hotărîre cu călcarea dispozițiilor art. 152 pr. civ. care nu îngăduie hotărîre în lipsă, dacă citația este nulă, totuși, prin faptul că numitul pârît a apelat sentința el are în baza efectului devolutiv al apelului posibilitatea unei desbateri complete a litigiului, care face ca instanța de apel să judece pricina în fond chiar în cazul când este sezisată de un apel în contra unei hotărîri date cu greșită citare a apelantului;

Că posibilitatea unei întregi discutări a fondului litigiului, prin efectul devolutiv al apelului ridică susținerii apelantului orice temeie juridic, dat fiind, că însuși textul art. 735 alin. II pr. civ. invocat de apelant în sprîjinul motivului de apel, ce se discută, prevede lămurit că anularea unui act

judecătoresc nu se poate admite decât dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, pe care nu o poate îndrepta decât anulând actul;

Că deși este netăgăduit că în venene orice judecată se bucură de două grade de jurisdicție de fond, însă această normă procedurală este primată de principiul efectului devolutiv al apelului născut din interesul superior al accelerării judecăților care merge atât de departe încât instanța de apel judecă pricina în fond chiar și în cazul când este sezisată de un apel în contra unei hotărîri prin care prima instanță s'a declarat incompetentă;

Că deci pentru aceeași rațiune și din cauza aceluiași act devolutiv, Curtea, fiind îndreptățită să judece pricina în fond, chiar și în cazul când este sezisată — cum este în speță — de un apel în contra unei hotărîri date cu greșită citare a apelantului, nulitate care se acoperă prin judecata în apel, urmează că primul motiv de apel și dezvoltat de pârîtul apelant este nefundat și cătă a fi respins ca atare;

Având în vedere că, în ce privește cel de al doilea motiv de apel al pârîtului, deși prin art. 568 pr. civ., care formează temeiul de drept al acestui motiv, se prevede că orice cerere de evicțiune totală sau parțială a bunului adjudecat să prescrie în termen de cinci ani din momentul executării ordonanței de adjudecare și că această prescripțiune curge și contra nevârstnicilor, însă, întru cât pe de o parte din întreg cuprinsul art. 568 pr. civilă rezultă că prescripția prevăzută de acel articol privește limitativ acțiunile terților în evicțiune și revendicare, iar nicidecum și acțiunea în anularea pornită de însăși partea incapabilă care nu a fost reprezentată legal în efectuarea vânzării — cum e cazul — iar pe de altă parte, prin locul pe care art. 568 pr. civ. îl ocupă în codul de pr. civ. se constată că acest articol este referitor la bunurile nemiscătoare adjudecate pe calea urmăririi și vânzării silite, iar prin art. 689 pr. civ. nu se declară comun secției referitoare la vânzarea bunurilor nemiscătoare ale nevârstnicilor după care s'a făcut vânzarea bunului în discuțiune și art. 568 pr. civ., apelantul nu se poate prevala de prescripția prevăzută de acest articol și în lipsă de o dispoziție legală, care să o consacre apare ca fără consistență juridică și deducția trasă de apelant din distincția pe care o face cu privire la adjudecarea bunului succesoral indiviz asupra unei persoane streine de succesiune, caz în care este cert că adjudecarea valorează vânzare spre deosebire de cazul când adjudecarea s'ar face asupra unuia din coerezi, în care caz valorează partaj;

Că așa fiind și întru cât cu nimic nu se face dovada că reclamantele cunoscând viciile de nulitate ale actului de adjudecare l'ar fi ratificat prin'o execuțiune voluntară, și acest al doilea motiv de apel este nefundat și urmează a se respinge ca atare;

Având în vedere că, în ce privește cel de al treilea motiv de apel, întru cât e cert că actele de adjudecare în licitațiunile ținute pentru esire din indiviziune sunt vânzări voluntare, în cari streinul aduocator este pur și simplu un cumpărător cu drepturile și obligațiunile pe care le are orice cumpărător în dreptul comun, iar comostenitorii, al căror bun indiviz se vinde, sunt adevărați vânzători al căror consimțământ la vânzare este înlocuit prin hotărîrea justiției, și, întru cât mai este cert că bunul scos în vânzare pentru esire din indiviziune este divizibil în raport cu dreptul succesoral al fiecăruia dintre comostenitori, în asemenea caz reclamantele intime nu pot formula nicio pretențiune directă de recuperare a celor două părți din imobilul vândut, cari, e netăgăduit, că constituiesc măsura drepturilor, așa că reclamantele nu pot obține, pentru lipsă de forme procedurale constatate de tribunal și care l'a condus la anularea actului

de adjudecare și asupra cărora apelantul nu a făcut nicio obiecțiune în instanța de apel, decât anularea aceluia act numai în ce privește dreptul lor de două părți și aceasta cu atât mai mult cu cât intimatul Spiridon Ghițescu, ca reprezentant al comostenitoarei majore Melania Danielescu, recunoaște că el nu ar fi putut introduce vreo acțiune prin care să recupereze restul de o doime din imobilul vândut, doime care, din momentul vânzării, ce potrivit principiilor de mai sus e valabilă față de autoarea lui, a intrat definitiv în patrimoniul apelantului adjudecator Nicolae Ionescu devenind astfel coproprietar în proporție de o jumătate asupra fiecărei părți din imobilul indiviz, stare de drept care face ca el să nu poată fi evacuat din acel imobil de către reclamantele coproprietare cu dânsul;

Că această soluțiune se întărește și prin aceea că e necontestat că nulitatea dedusă din reaua reprezentare a minorelor cu ocazia vânzării este relativă și deci nu poate fi invocată decât de minore și numai pentru partea lor din imobil, care după cum s'a arătat mai sus este divizibil în raport cu dreptul fiecăruia dintre comostenitori ceea ce n'ar exclude o anulare parțială a actului de adjudecare;

Că dacă actul de adjudecare încetează de a avea existența legală față de minore pentru motive ce numai lor le pot profita, nimic nu împiedică ca acel act, care față de Spiridon Ghițescu, succesorul comostenitoarei Melania Danielescu constituie o adevărată vânzare voluntară să-și păstreze cu privire la drepturile acestuia întreaga lui valoare mai ales că prin aceasta nu s'ar prejudicia întru nimic operațiunea de partaj, dat fiind, că apelantul părit Nicolae Ionescu, prin faptul vânzării devine urmașul juridic al comostenitorului Spiridon Ghițescu;

Că așa dar cel de al treilea motiv de apel formulat și dezvoltat de apelantul Nicolae Ionescu este întemeiat și Curtea privindu-l ca atare urmează a susține anularea actului de adjudecare pronunțată de tribunal și asupra căruia numitul apelant nu a făcut nicio obiecțiune în această de a doua instanță însă cu modificarea adusă soluțiunii tribunalului în sensul că reclamantele Maria-Luiza Orescu și Ivonne-Stela D. Danielopolu se găsesc în stare de indiviziune cu apelantul Nicolae Ionescu ca cumpărător al drepturilor lui Spiridon Ghițescu în imobilul din litigiu situat în București str. Pitagora nr. 27 și că deci cererea de evacuare formulată de reclamanta în contra lui Nicolae Ionescu nu e fundată;

Având în vedere că în ce privește apelul făcut de către reclamantă numai de privire la insuficiența cheltuelilor de judecată acordate de tribunal, întru cât numitele reclamante pe lângă că prin petiția de apel nu aduc niciun motiv în sprijinul pretențiilor lor dar în instanță nici nu a pus vreo concluziune pentru susținerea aceluia apel, câtă a-l respinge ca nefundat menținând în totul cheltuelile de judecată acordate prin sentința apelată;

Că în ce privește cererea de cheltueli de judecată făcute în apel de ambele părți apelante, Curtea apreciind le compensează;

Pentru aceste motive, Curtea admite în parte apelul făcut de Nicolae Ionescu, etc.

(ss) N. Racoviceanu, I. Zenovie, V. Șerbănescu.

Grefier, (ss) I. C. Pallos.

NOTA. — Judicioasele considerente ale deciziei citate corespund doctrinei și jurisprudenței constante.

Este într'adevăr cert că partea care, chiar greșit citată înaintea primei instanțe, află în timp util sau primește la adresa sa reală comunicarea sentinței și

e în măsură a introduce în termen un apel, nu se poate pune la adăpostul textului art. 735 alin. 2 c. pr. civ. și a cere anularea sentinței.

Acest text prevede că anularea actului judecătoresc nu se poate admite decât „dacă călcarea formei a pricinuit părții, care o invoacă, o vătămare pe care nu o poate îndrepta decât anulând actul”.

Or, prin efectul devolutiv al apelului, putându-se discuta întreg fondul litigiului, nu poate fi vorba de o ireparabilă vătămare.

De asemenea existența a două grade de jurisdicție de fond nu constituie o dogmă juridică, nu e de esența procedurii

Sunt cauze cari se judecă în primă și ultimă instanță având doar dreptul de recurs. Și nu e vorba numai de mici cauze ale judecătorilor de ocol, ci și de marile afaceri judecate de comisiile arbitrale ale bursei de acțiuni și mărfuri sau de acțiunile în plata lucrului efectuat.

De asemenea dacă părțile chemat în judecata tribunalului într'un litigiu de o valoare mai mică decât 50.000 lei nu invocă această excepțiune, el se judecă definitiv în primă și ultimă instanță de tribunal.

În fine, dacă prima instanță în mod greșit și-a declinat competența sau a anulat o acțiune ca insuficient timbrată și apelul este în principiu admis. Curtea nu restituie dosarul tribunalului, ci-l reține și evocă fondul.

În sensul deciziei sus menționate semnalăm printre hotărârile cele mai recente decizia din 2 Mai 1935 a Casației franceze secțiunea civilă (Sirey nr. 23 din 20 iunie 1935) în recursul adm. asist. publice c. soților Leclerc, care statuiază că:

O Curte de apel, investită deplin drept cu cercetarea deplină a litigiului prin efectul devolutiv al apelului, are obligațiunea de a judeca în fond și nu poate retrimite dosarul tribunalului fără a ignora plenitudinea sa de jurisdicțiune.

Ca atare urmează să fie casată decizia care, asupra apelului introdus împotriva unei sentințe date în camera de consiliu, anulând sentința pentru motivul de incompetență a camerei de consiliu, când litigiul era de resortul instanței civile în procedura dreptului comun, refuză să evoce fondul sub pretextul că părțile ar fi astfel lipsite de un grad de jurisdicție și retrimite cauza tribunalului care ar fi trebuit să o cerceteze în primă instanță.

În același sens decizia comercială nr. 73 din 28 Martie 1934 (Revista de drept comercial nr. 9 din 1934 p. 710) sub președinția d-lui Al. Costin și redactată de d. consilier Coman Negoescu, dată asupra unei spețe identice, în care se invocă greșita citare înaintea primei instanțe a părții apelant.

Având în vedere că emitentul Nicolae Hogas susține prin apelul său, că procedura cu dânsul, pentru termenul când a fost pronunțată sentința n'a fost completă; că sentința pronunțată în asemenea condițiuni este nulă și că această nulitate nu poate fi acoperită prin o nouă judecată în apel, deoarece în acest mod ar fi lipsit de judecata în două grade de jurisdicție.

Având în vedere că, potrivit regulilor de procedură, apelul este devolutiv, în sensul că instanța de apel investită printr'un apel regulat făcut, capătă dreptul și obligațiunea de a judeca din nou procesul, de a menține sau de a reforma — în tot sau în parte — hotărârile apelate, și de a pronunța — în caz de reformare — o nouă hotărâre; că dator-

tă acestui efect devolutiv, instanța de apel, atunci când reformează hotărîrea apelată, nu poate retrimitе pricina înaintea primei instanțe, spre o nouă judecată; că atât de departe merge principiul efectului devolutiv al apelului, în-ât instanța de apel judecă pricina în fond, chiar și în cazul când este sezisată de un apel în contra unei hotărîri prin care prima instanță s'a declarat necompetentă, deși, în acest caz, este neîgăduit că regula celor două grade de jurisdicție este înfrântă; că de sigur, această din urmă regulă a cedat principiului efectului devolutiv al apelului, din interesul superior al terminării proceselor mai repede; că pentru aceeași rațiune și din cauza aceluiasi efect devolutiv, instanța de apel are să judece pricina în fond, chiar și în cazul când este sezisată de un apel în contra unei hotărîri dato cu greșită citare a apelantului fiind de limbaj curent în materie de procedură, că nulitățile de procedură se acoperă prin judecata în apel; că dar, apelul prin care emitentul cambiei susține contrariul este nefundat și cată a fi respins, numitul neinvocând, în fond, nicio apărare care să ducă la respingerea acțiunii admise de tribunal.

În ce privește admisibilitatea acțiunii în anularea unei ordonanțe de adjudecare pornită de foștii minori coproprietari ajunși la majoritate pentru motivul că nu au fost legal reprezentați în vânzarea prin licitație publică pentru eșire din indiviziune, deciziunea sus menționată corespunde de asemenea jurisprudenței anterioare căreia îi adaugă noi argumente.

Art. 568 . pr. civ. spune:

Orice cerere de evicțiune, totală sau parțială a bunului adjudecat, se va prescrie în termen de cinci ani, din momentul executării ordonanței de adjudecare.

Această prescripție va curge și contra absenților, nevârștincilor, interzișilor și celor puși sub consiliu judiciar.

Dacă cererea de evicțiune se va face înainte de împărțea prețului adjudecării, tribunalul va putea, după cererea adjudecatorului, găsind cererea de evicțiune serioasă, să suspende, cu sau fără cauție, împărțea prețului până la judecata definitivă a cererei în revendicare.

Când cererea în revendicare va fi făcută după împărțea prețului adjudecării, se va urma după dreptul comun.

Or, acest text nu este aplicabil în speță.

În primul rând, cum judicios remarcă decizia citată, nu este posibilitate de aplicare la *vânzările voluntare pentru eșire din indiviziune* a unui text referitor la vânzarea silită și pe care Cartea VI a codului de procedură (Proceduri diverse), capitolul IX (Proceduri relative la deschiderea unei succesiuni), secțiunea V (vânzarea bunurilor nevrștitoare ale nevârștincilor) în art. 689 nu-l citează printre textele aplicabile dela vânzările silitе.

E de altfel elementar că vânzarea voluntară chiar sub forma licitațiunii nu purghează imobilul care trece la adjudecat cu taxele pe cari le are.

Dar ceea ce este *decisiv* în cauză este că art. 568 c. pr. civ. se aplică numai *terților* și numai în ce privește *acțiunile în revendicare*.

Cu drept cuvânt la vânzările silitе, în cari în afipte și publicații sunt somați cei ce *revendică* vreun drept să-l declare pe calea contestațiunii înainte de licitație sub sancțiunea decăderii din dreptul de a-i revendica după o scurtă prescripție de 5 ani. Și cu drept cuvânt această decădere este aplicabilă, incapabililor cari aveau o reprezentanță legală.

Dar jurisprudența e unanimă că nu poate fi vorba

de art. 568 pr. civ., când e vorba de o acțiune în *anulare* pornită de *însași partea incapabilă care nu a fost reprezentată legal la efectuarea vânzării*.

Cu drept cuvânt Curtea de Apel din București s. V într-o remarcabilă decizie civilă nr. 266 din 4 Noiembrie 1931, spune:

Prescripția de cinci ani prevăzută de art. 568 c. pr. civ. privește limitativ acțiunile terților în evicțiune sau revindicare; ea nu poate fi aplicată acțiunii în stimulație când vânzarea averii minorilor e rezultatul unui concert fraudulos și nici acțiunilor în anulare reglementate de art. 1900 cod. civ. cari privesc raporturile între părțile contractante; a refuza fostului minor ajuns la majoritate orice acțiune pentru anularea ordonanței de adjudecare, ar însemna să-l scoatem în cazul vânzărilor silitе de sub protecția legii ce-i este acordată pentru actele făcute de ei sau contra lui în timpul minorității și a consacra un sistem legal de spoliare a averii minorului dacă a ajuns în majoritate, s'ar vedea în imposibilitate de a ataca o vânzare silită pe care un tutore de rea credință a perfectat-o neuzând de căile legale de atac și pe care minorul nu a putut-o împiedica din cauza stării sale civile.

Prin urmare nu putea fi vorba de aplicarea în speță a art. 568 cod. pr. civ. Nu există nicio prescripție alta decât cea decenală dela data ajungerii la majoritate.

* * *

În ce privește efectul relativ al anulabilității ordonanței de adjudecare, soluțiunea deciziunii de mai sus — argumentată cu deosebită îngrijire — poate fi totuși discutată din mai multe puncte de vedere:

1) Actul de adjudecare este un act judecătoresc *indivizibil*. De curând Inalta Curte de Casație s. II (dec. din 24 Octombrie 1934) judecând motivul special de casare a unei ordonanțe de adjudecare pe baza legii de conversiune din 1934 și constatând că numai unul din soții recurenți coproprietari beneficia de drepturile acordate de această lege, a casat totuși în *întregime* ca *indivizibilă* ordonanța de adjudecare pe considerațiunea că:

Atunci când unul dintre codebitorii proprietari ai imobilului ipotecat și adjudecat s'înt intră în prevederile legii de lichidare a datorilor agricole și urbane din 7 Aprilie 1934, desființarea ordonanței de adjudecare — pe calea motivului special de recurs depus conform art. 68 din lege — nu se poate face parțial, deoarece ordonanța constată o singură vânzare iar dreptul adjudecatorului fiind de asemenea unic, el nu este susceptibil de reducere sau scindare ci trebuie menținut sau nimic în totalitate.

2) Partajul — chiar sub forma adjudecării când e vorba de minori — nu există dacă n'au luat parte la acest act *toți copărtașii*.

Or dacă în speță este necontestat că reclamantele nu au fost de loc reprezentate (neavând reprezentanță legală prin pierderea de drept a tutelei mamei lor) însemnează că n'a avut loc un partaj între toți copărtașii.

Cum s'ar putea vorbi dar de transmitere chiar parțială de bunuri într'un partaj *inexistent*?

Ordonanța de adjudecare este un act judecătoresc. Cu drept cuvânt Garsonnet în Tratatul său de procedură vol. VII ed. II p. 467 nr. 2725 spune:

Contractul de vânzare care nu depinde decât de codul civil prin natura sa și efectele sale generale, aparține procedurii, când se face prin justiție — se zice atunci că vânzarea e judiciară — prin intervenția tribunalului care a ordonat-o și care o prezidează, prin formalitățile care o precedă, o însoțesc și o urmează, prin supralicitarea de care e susceptibilă și prin vânzarea în cont de care cumpărătorul sau adjudecatarul este pasibil dacă nu-și execută angajamentele.

și la pag. 620 nr. 1341:

Când ordonanța de adjudecare se mărginește a constata

un transfer de proprietate, ea formează un act solemn ce-
rut nu numai pentru proba, ci și pentru existența adju-
dicii.

De aceea asemănarea ei cu un simplu act voluntar de vânzare valabil *pro parte* și anulabil relativ în mă-
sura interesului copărtașului minor poate fi suscepti-
bilă de discuțiune.

ALEX. VELESCU
Avocat

JURISPRUDENȚA STREINĂ REZUMATĂ

CAS. ITALIANĂ, S. U. 28 Mai 1935

Donațiune remuneratorie.

Nu este remuneratorie numai acea donație făcută pentru a satisface o pretențiune întemeiată din punct de vedere juridic și care deci ar putea forma obiectul unei acțiuni dar și aceea care se face pentru a satisface o obligațiune morală, care nu ar putea fi dedusă în justiție (Foro it. 1936, I, p. 86).

CAS. ITALIANĂ, S. U. 20 Iulie 1935

Căi ferate. Incendiu din cauza scânteilor dela locomotive. Responsabilitate.

Administrația feroviară este responsabilă de daunele cauzate prin incendiu provocat de scânteiele esite dela o locomotivă, numai în caz când administrația nu a adoptat mijloacele tehnice necesare pentru evitarea oricărui sinistru.

Alegerea acestor mijloace este de atributul suveran și necenzurabil al administrației (Foro it. 1936, I, p. 117).

CAS. ITALIANĂ, S. I. 17 Martie 1935

Mediație. Însărcinare dată de ambele părți. Însărcinare tacită. Provizion convenit numai cu una din părți. Dreptul mediatorului la provizion.

Există raport de mediațiune când mediatorul a interpus opera sa în interesul ambelor părți, în scopul obținerii consimțământului lor și încheierii convenției. Însărcinarea trebuie dată de ambele părți.

Această însărcinare poate fi și tacită și ea se deduce din acceptarea operei prestate de mediator în timpul tratativei lor.

E admisibil și compatibil cu natura juridică a mediațiunii ca obligația de a se plăti provizionul să fie asumată numai de una din părți.

Mediatorul are drept la provizion chiar dacă în faza ulterioară a tratativelor, până la încheierea contractului, nu a intervenit, și chiar dacă nu a colaborat cu opera sa la stabilirea definitivă a tuturilor clauzelor contractuale, cu condiția ca să existe un raport de cauzalitate între opera lui și încheierea contractului (Foro it. 1936, I, p. 97).

CAS. ITALIANĂ, S. I. 11 Mai 1935

Societate comercială. Asociație în participare. Deosebiri. Societate neregulată. Cerere de îndeplinire a formalităților legale. Preferința acestei cereri asupra cererii de dizolvare.

Este societate și nu asociație în participare când există

un fond comun, chiar dacă numai unul din asociați apare în raporturile cu terții, întrebându-l numele lui individual.

Cererea unui asociat pentru condamnarea administratorilor unei societăți neregulate, de a îndeplini publicațiile legale, face ca cererea ulterioară a unui asociat pentru dizolvarea societății, să rămână fără efect (Foro it. 1936, I, p. 92).

CAS. ITALIANĂ, S. I. 13 Mai 1935

Faliment. Aval pe cambie destinată scontului. Onerozitate. Falimentul avalistului. Efecte.

Avalul pus pe o cambie destinată scontului, este un act cu titlu oneros și deci în caz de faliment al avalistului, nu cade sub sancțiunea nulității prevăzută de art. 707 nr. 1, com. (art. 724 rom.). (Foro it. 1936, I, p. 87).

CAS. ITALIANĂ, S. I. 2 Iulie 1935

Societate pe acțiuni. Reducerea și reintegrarea capitalului. Bilanț extraordinar. Interzicerea administratorilor de a-l vota. Inaplicabilitate.

În ce privește bilanțurile extraordinare care se întocmesc și urmează a fi supuse aprobării adunării generale, în scopuri cu totul particulare, în speță s'a făcut bilanțul în sensul și scopul prevăzut de art. 146 c. com. it. (148 rom.) pentru a dovedi acționarilor pierderea unei părți din capital, nu se aplică nici normele referitoare la obligațiunea depunerii prealabile a bilanțului la tribunal în termenul prevăzut de art. 179 c. com. (181 rom.) și nici dispozițiunea referitoare la interzicerea administratorilor de a vota bilanțul (art. 161 c. com. it., 163 rom.), deoarece nu e vorba despre aprobarea bilanțului ordinar de închidere a exercitiului social (Foro it. 1936, I, p. 80).

CAS. ITALIANĂ, S. III. 6 Iunie 1935

Mărci de fabrică. Căderea în domeniul public. Uzurpare.

Nu atrage decăderea titularului din dreptul său de a se folosi de o marcă de fabrică, faptul că numele produsului a devenit o denumire generică a produsului, când nu rezultă o achiesare expresă sau tacită a titularului care să implice abandonarea dreptului său.

Faptul că titularul a reacționat totdeauna contra abuzurilor și uzului public pe cale de formație în urma acestor abuzuri este de natură să împiedice ca numele aceluși produs să piardă sensul lui specific pentru a dobândi un sens generic, având de efect pentru proprietarul mărcii, pierderea oricărei eficacități în ce privește produsul său.

Pentru a fi uzurpare de marcă, nu este necesară o perfectă și totală imitare a ei, ci e suficientă chiar o imitare și reproducere parțială, dacă partea reprodusă sau imitată este tocmai aceea care diferențiază această marcă de altele și deci poate înșela pe cumpărător prin confuzia produsă (Foro it. 1936, I, p. 82).

CAS. ITALIANĂ, S III. 26 Iulie 1935

Căi ferate. Călători. Accident. Responsabilitate de natură contractuală. Sarcina probei.

Responsabilitatea căilor ferate pentru accidentele de persoane în timpul transportului este de natură contractuală.

De aceea odată făcută dovada de către călător că accidentul s'a întâmplat în timpul transportului și că transportul a fost cauza materială eficientă, proba liberatorie în scopul exonerării de răspundere, incumbă căilor ferate (Foro it. 1936, I, p. 119).

Curtea din Montpellier, 26 Noembrie 1934

Proba darului manual cu rezerva uzufructului?

O văduvă și-a retras titlurile la purtător, pe care le avea în depozit la Banca Franței, remitându-le cumnatului ei care îi vărsa regulat dobânzile. Niciun înscris nu a fost dresat între părți. Mai pe urmă văduva, sfătuită de o nepoată a ei, a reclamat restituirea titlurilor. Cumnatul său i-a replicat, că i s'a făcut un dar manual, cu sarcina de a-i servi donatoarei interesele. Curtea din Montpellier a primit această susținere. Ea s'a bazat pe prezumția de proprietate atașată de posesiune. Această prezumție nu a putut să fie înlăturată de reclamantă. Susținerea acesteia că titlurile au fost date în depozit nu avea consistență. Nu era de crezut ca titlurile să fie retrase și date în depozit cumnatului când ele erau în depozit la Banca Franței care dădea toată securitatea pentru păstrarea unui depozit. Alte circumstanțe de asemenea contribuiau să stabilească, că în speța supusă judecării era vorba de un dar manual (Din Rev. trim. de dr. civ., 1935, nr. 2, pag. 417).

NOTA. — Nu vom reține din chestiunile pe care le ridică darurile manuale, decât pe aceea, dacă pentru valabilitatea darurilor manuale este necesară forma solemnă.

Jurisprudența în Franța, cum și doctrina aproape în unanimitatea ei, sunt de acord că pentru darurile manuale nu este necesară forma solemnă (V. *Planiol, Ripert et Transbot*, Traité pratique, vol. V, pag. 393).

Aceeași soluție există și la noi.

În ceea ce privește jurisprudența, extragem dintr-o sentință a Trib. Ilfov s. IV-a civ. cor., publicată în *Jurisprudența Generală*, asupra acestei chestiuni, următoarele :

„Pentru darurile manuale s'a susținut însă în doctrină, că ele sunt valabile, prin simpla tradiție.

Rațiunea dată este că, după art. 644 cod. civ., tradițiunea este un mod de a dobândi proprietatea. Pentru darurile manuale acest mod este cel mai natural, pentru a se transmite proprietatea.

Pentru darurile manuale, făcute în anumite ocazii, este natural să nu se poată pretinde ca ele să îmbrace forma autentică. La o aniversare, la un eveniment important al vieții, sau chiar numai când cineva vroește să gratifice pe un altul, dându-i darul ca un semn al sentimentelor sale, darul făcut în aceste

ocazii este valabil prin simpla tradiție, fără să se poată pretinde că actul nu a îmbrăcat forma solemnă. Aceste daruri, atât prin faptul că nu desbracă pe cineva de o avere importantă a sa, cât și prin faptul că se petrec într-un cadru mai intim, nu vor îmbrăca forma solemnă pentru a fi valabilă” (Sent. nr. 216 din 1934 în *Jurisprudența Generală*, 1934, sp. 470).

În Franța părerea aceasta mai are în sprijinul său un argument de ordin istoric. Dacă în vechiul drept, înainte de ordonanța din 1731, validitatea darurilor manuale era discutată, mai pe urmă validitatea lor nu s'a mai discutat. Darurile manuale au fost privite ca valabile.

În vechiul drept francez s'a adus însă o restricție valabilității acestor daruri. Darurile manuale nu trebuiau să fie foarte importante. Dacă ele erau valabile, era pentru faptul că mobilele pe atunci aveau puțină importanță (v. *Planiol, Ripert*, op. cit., pag. 392).

Observăm că acest element al importanței darurilor este adoptat și în sentința mai sus menționată a Tribunalului Ilfov.

Extragem din această sentință, următoarele, asupra acestei chestiuni :

„Pentru darurile care desbracă pe cineva de întreaga sa avere sau de o avere importantă a sa, valabilitatea acestor daruri nu poate să existe dacă nu s'au făcut în forma solemnă. Rațiunea de a avea această formă este rațiunea pentru care se cere forma solemnă la donații și anume, că cel care dăruiește este mai atent la actul pe care-l face când actul este făcut în forma solemnă (*Jurisprudența Generală*, 1934, sp. 470).

Distincția aceasta este rațională. Pretinzându-se forme solemne pentru darurile manuale de foarte mare importanță, un donator este în măsură să reflecteze asupra actului pe care-l face.

HARITON UDREA
Magistrat

A apărut Tabla de Materii a CURIERULUI JUDICIAR pe anul 1935.

Costul ei este 100 lei și se vinde numai abonaților la curent cu plata abonamentului, ca și în anii trecuți.

CATRE D-NII ABONAȚI

D-nii abonați ai Revistei sunt rugați stăruitor să achite abonamentul la timp, conform mențiunei de pe copertă, fără a aștepta alte înștiințări personale cari, pe lângă că sunt costisitoare, cer și timp.

Plata se poate face, fie prin mandat poștal direct la Administrația Revistei, str. Artei nr. 5 București, fie prin încasatorii noștri împuterniciți cari sunt: d. Mihail Stama pentru provincii și d. C. Petculescu pentru Capitală cărora rugăm a li se acorda toată atențiunea când se prezintă în numele nostru.

Când plățile se fac prin încasatorii noștri sus arătați, d-nii abonați sunt rugați să le ceară chitanțe, din chitanțierele purtând stampila administrației, pentru orice sume plătesc, iar când plățile ni se fac prin mandate poștale, trimițătorii sunt rugați să arate pentru care anume revistă și pe ce anume timp plătesc abonamentul indicând și nr. partidei din registrele noastre.